

Družinski tednik

ILUSTROVANI LIST ZA MESTO IN DEŽELO

Cena 2 Din
Izhaja ob četrtkih. Uredništvo in uprava v Ljubljani, Tyrševa (Dunajska) cesta 29/I. Poštni predal šte. 345. Račun poštne hranilnice v Ljubljani šte. 15.393

Ljubljana, 25. oktobra 1934

Naročnina za četrt leta 20 Din, za pol leta 40 Din, za vse leto 80 Din. V Italiji za vse leto 40 lir, v Franciji 50 frankov, v Ameriki in povsod drugod 2 dolarja

Stev. 43
Leto VI

Upaj, dokler živiš!

Pogumno spet od začetka!

Bivši milijonar in ladjedelec, ki je po polomu vnovič začel kot navaden delavec. — Ladje, ki so jih granate v svetovni vojni potopile na dno Donave in Save, so danes velik up in nada podjetnega človeka: na njih si gradi novo življenje

Beograd, v oktobru.

Pred kratkim je »Politika« prinesla nenavadno povest o človeku, ki je bil milijonar in je pozneje vse izgubil, zdaj si pa spet iznova v potu svojega obraza kuje svojo življensko srečo.

Kaj boste rekli o človeku, ki je bil večkrat milijonar, lastnik ene izmed največjih ladjedelnic v Braili na Romunskem; ki je dajal dela in kruha stotinam delavcev; ki se je na lestvi uspehov povzpel visoko kakor le kdo — nato pa vse izgubil in postal berač, pa začel kot petdesetletnik spet izpočetka kot navaden delavec? Klobuk dol pred takšnim človekom!

Takšna izjema poveljnega rodu, tak izredno redek vzgled nadčloveške vztrajnosti in železne volje je naš rojak g. Anton Dominković.

Čeprav ima že pet križev na hrbtu, se po polomu, ki ga ni sam vzrok, po več ko tridesetih letih z uspehi kronanega napornega dela ni strašil začetni spet tam, kjer je najtežje: dno pri začetku. Tam, kjer celo pred tridesetimi leti ni začel, ko je dal slovo svojemu rojstnemu kraju Orebiču v Dalmaciji: kot navaden nekvalificiran delavec.

Gospod iz Braile

Tri in pol desetletja njegovega življenja so bila niz samih uspehov. Izšolal se je v Zürichu in na Nemškem z dokaj skromnimi sredstvi. Po rodbinski tradiciji bi imel tudi on postati pomorščak. Toda po končanih šolah je prebil g. Dominković le nekaj let v morarici, potem je pa šel po svetu in se nekega dne ustavil v romunskem morskem pristanišču Braili.

Sposobnost, vztrajnost in sreča, vsakega nekoliko, in Anton Dominković je kmalu postal samosvoj. Najprej je imel majhno delavnico s tucatom delavcev in skromnim kreditom, s »tovarniškim« dimnikom iz starih cevi: to je bil temelj bodoče tovarne, ki je nastala zraven vegaste in sajaste barake.

Z ugledom in imetjem gospoda Dominkovića se zrasli tovarni dimniki, potem nove delavnice in nekega dne je Braila obogatela za novo ladjedelnico svetovnega slovesa. Okoli pristaniških naprav našega rojaka so kmalu vzrasle cele kolonije delavcev in na stotine rodbin je imelo pri njem svoj vsakdanji kruh.

Anton Dominković je spuščal v morje ladjo za ladjo, ki jih je sam zgradil v svoji ladjedelnici; še danes plovejo po morju parniki z njegovimi začetnicama.

Tekoči račun v banki je z vsako novo ladjo narasel in z njim tudi slava našega rojaka.

Tudi naš poslovni svet je poznal velikega ladjarja in industrijca iz Braile. Celot država je pri njem naročala nove ladje, stare mu pa pošiljala v popravilo.

Bivši ladjar — pristaniški delavec

Leta 1926 se je začel polom. Polagoma. Izpočetka le tu in tam kateri teden počivanja v ladjedelnici, potem že meseci in naposled leta. Trideset mesecev skoraj ni zapelo kladivo v velikanskih delavnicah Antona Dominkovića. Le

od časa do časa so kakšna manjša popravila oživila zapuščeno ladjedelnico, da je čez nekaj dni spet zavladala tišina. Zakaj začela se je svetovna gospodarska kriza in novih naročil ni bilo od nikoder.

Tekoči račun je skopnel. Ko se je jeseni 1928 vrnil Anton Dominković nazaj v domovino, je spravil vse svoje ladjedelnice in vse svoje imetje v majhen kovčeg. V njem so našli carinarji, ko so ga na meji odprli, dve obleki, ščetko za zobe, kos mila in šop umetniško izdelanih diplom... V denarnici je bilo nekaj sto levov — komaj toliko, da se človek preživi en teden ali dva, dokler ne dobi službe.

Toda g. Dominković je, kakor smo že rekli, brez sentimentalnosti potegnil črto pod izgubljeno prošlost. Sklenil je iznova začeti, kakor da še nikoli ne bi bil ničesar dosegel. Strah ga je bilo le njegovih let: pet križev ni malo. Bal se je, da ga ne bodo odbili zaradi sivih las, zaradi sključenega hrbita, razoranega obraza in nič več mladostnih oči pod sivimi obrvmi. Zakrpana obleka, ponošeni čevlji in nezlikana srajca so utegnili nezaupanje le še povečati. Manjkalo mu je edino beraške palice.

Na hodniku neke gostilne, ki izdaja prenočišča blizu beogradske železniške postaje, se je Dominković zamislil; moral se je vpisati v umazano in pomečkano hotelsko knjigo. Ustavil se je pred rubriko: Poklic. Nekoč, ni še dolgo tega, je takšne formalnosti opravičil njegov tajnik z brzojavko. Antonu Dominkoviću se takrat ni bilo treba vpisovati v hotelsko knjigo. V razkošnih bukarških hotelih so ga že spodaj v veži čakali hotelski uslužbenci, priklanjaje se do tal in pripravljene, da pohite na njegov migljaj. Takrat je bil Anton Dominković še gospod iz Braile.

Ko je torej stal pred to zamazano hotelsko knjigo enega izmed najzaketnejših beogradskih hotelov, se je Dominković zamislil. Nato se je pa nenadoma vzravnil in odločno izpolnil rubriko: »Delavec«.

Dva ali tri dni pozneje je moral Anton Dominković drugič v življenju izpolniti rubriko o poklicu. To pot v pristaniškem podjetju Taška Naumovića. Tudi to pot je napisal »Delavec«, toda pozneje je njegov šef sam izpopolnil: »Kvalificiran delavec«.

Drzna ideja

Kakor nekoč stotine njegovih delavcev je zdaj stal Anton Dominković vsako soboto v dolgi vrsti z drugimi delavci pred okencem, kjer izplačujejo mezde. Vzlic temu je hrabro prenašal usodo. Pogum mu je vlivala misel, ki ga ni niti v spanju pustila, misel, da mora spet postati čez ne to, kar je nekoč bil, pa vsaj samostojen v svojem poklicu.

Zivljenje ga je bilo marsičesa naučilo. Tako je g. Dominković začel globlje razmišljati, kako naj doseže svoj smoter. Pri delavcih je slišal, da leži na dnu Save in Donave pravcato pokopališče ladij, vlačilcev in tankov, ki so jih v svetovni vojni potopile granate iz srbskih in avstro-ogrskih topov. Začel se je podrobneje zanimati za to stvar. Svoj prosti čas je prebil s tem, da ie veslal

s čolnom ob bregu Save in Donave v okolici Beograda, povsod, kjer so granate švigale čez reko, in izpraševal ljudi. Tako si je v nekaj mesecih nabral dragocene podatke. Izvedel je, da leži v savskem in donavskem blatu okoli Beograda in Zemuna okoli 30 ladij, vlačilcev in tankov, ki so jih granate in mine potopile leta 1914 in 1915.

Anton Dominković, kvalificirani delavec pristaniškega podjetja Taška Naumovića, se je tedaj vprašal, kako bi bilo, če dvigne potopljeno brodovje iz blata. Stvar se mu je zdela izvedljiva, čeprav ni imel ne orodja ne denarja, skratka ničesar razen znanja in izkustva. Te potopljene ladje so se mu zdele kakor on sam; tudi njegova sreča je bila pokopana, a če dvigne ladje, je bil trdno prepričan, da se bo tudi sam spet prikopal na površje.

Res da sredstev ni imel, toda z njimi tudi ni bogve kako računat. Potreboval bi samo kakšnih trideset čvrstih mož, nekoliko brun in verig in dva vlačilca na posodo, potem bi pa lahko začel.

Ko je tako sanjaril, je Dominković dobil nekega dne vabljivo ponudbo. »Slovanski Lloyd« mu je ponudil službo upravnika delavnice na Savi. Dominković jo je sprejel in ostal pri »Lloyd« vse do leta 1931. Pridobil si je prijatelje med delavci in nekega dne odprl sam svojo delavnico v Zemunu.

Dobil je nekaj skromnih naročil. Prenovil je tri ladje, in to mu je toliko vrglo, da je kupil vsaj najpotrebnejše orodje in vrnil posojilo, s katerim se je postavil na noge, namo se je pa kar lotil dviganja ladij.

Devet dni napornega dela

Med tem ko je še organiziral moštvo, s katerim je nameraval spravljati ladje iz Save in Donave, je dobil v delo dva vlačilca neke beogradske tvrdke. Leta 1929 ju je bil debele led na Donavi tako stisnil, da so potegnili na breg le še žalostne razvaline. Konstrukcija je bolj spominjala na harmoniko kakor na vlačilec, in lastniki obeh ladij so ju že mislili vreči med staro železje, ko so slišali pripovedovati o Dominkoviću. In res ju je nekdanji milijonar popravil, da sta bila še lepša kakor prej.

Ta uspeh mu je vtil še večjega poguma in Dominković se je brez odlaganja spravil na delo, da potegne prvo ladjo na suho. Blizu zemunskega brega je ležal kakih osem metrov globoko neki tank. Delavci, ki jih je najel, so mu povedali, da so ta tank potopile pred osemnajstimi leti mine in granate. Dognal je čisto natanko, kje leži ladja, in tako se je lepega dne odpravil z dvema vlačilcema in bruni na Donavo.

Celih sedem dni je trajalo delo, ki so ga on in njegovi delavci morali opravljati brez primernega orodja, brez žerjavov in brez potapljačev.

Z zaviranimi rokavi, kopajoč se v znoju, je bivši milijonar od zgodnjega jutra do poznega večera pomagal svojim delavcem, spuščal verige in zatikal kavlje v vdolbine ladij ter jih pričvrščal za bruna, dokler se ni osmi dan vendar že pričelo pravo dviganje.

Napori so bili nadčloveški. Saj je bilo treba tako rekoč z golimi rokami dvigniti veliko ladjo iz blata z dna reke, kjer je ležala celih osemnajst let, in jo pričvrščeno med oba vlačilca odpeljati k novi ladjedelnici Antona Dominkovića.

A kakšna je ta nova ladjedelnica gospoda iz Braile? Če bi jo bil videl kateri njegovih bivših delavcev, bi okamenel. G. Dominković si jo je uredil na skalah in med trnjem kakih sto metrov od sivega železniškega mostu.

Ta ladjedelnica je iz desk stesana baraka. Tam je imel shranjena svoja dva vlačilca, nekaj čolnov in svoje primitivno orodje ter razne železne konstrukcije, stare in zarjavele. Vse pod milim nebom. Kadar je deževalo, je »ladjedelnica« praznovala.

Deveti dan se je tank prikazal iznad vode. Po osemnajstih letih ga je bilo kar žalostno in hkratu smešno pogledati: zarjavela lupina z vdrtimi boki in dnom in vsa v blatu. Toda naj je bila ta lupina še tako tragikomna, je Dominković vendar priredil, ko se je »ladja« prikazala na gladini, dvignjena iz globine zgolj z jeklenimi mišicami delavcev, preprosto svečanost, tem ganljivejšo, čim skromnejša je bila. Dominković in njegovi ljudje so kar sijali od veselja, ko so spravljali zarjavelo in polomljeno razbitino v »ladjedelnico« pri savskem mostu.

»Na grobu drugih smo našli svojo srečo...«

Tam so brez odloga začeli demontirati, kaj nato pa rekonstruiranje ladij. Kar je bilo že propadlo od dolgega ležanja v vodi, so pometali proč in zamenjali z novim materialom, drugo so pa očistili in popravili, zlasti vse železne konstrukcije.

Spet brez strojev in motorjev: namestu njih so delale mišice človeških rok. Ze po četrtem tednu je ladja dobila svo drugo zunanost. Imela je svojo linijo in jo je bilo kar lepo pogledati.

Ne bo dolgo, pa bo spet plula po reki, na katere dno so je pred skoraj dvajsetimi leti pogreznile granate. Kajpada se je tudi že priglasi kupec, saj je na prenovljeni ladji prostora za dvajset vagonov.

Ko bo to gotovo, bo pa nenavadna ladjedelnica med trnjem in skalami pod železniškim mostom, ki šteje že danes okoli petdeset delavcev, prevzela še druga dela. Še najmanj 29 objektov razpada po računu g. Dominkovića na dnu Save in Donave. Nekateri so last države, o večini izmed njih pa živ krst ne ve, čigavi so. Vemo le to, da so žrtve vojne.

»Moje podjetje v Braili je že zdavnaj grobišče, toda po čudni igri usode si ravno na grobišču drugih gradim svojo novo srečo!« je dejal g. Dominković.

Na obrazu se mu bere neomajna vera, da bo to srečo tudi našel. Med tem pa odmevajo nad naselbino novega Beograda, na levi obali Save, za kamenitim nasipom udarci kladiv ob boke od mrtyih vstalega parnika.

**Ako Vam
naš list ugaja,**

ga pokažite svojim prijateljem in ga pošljite kot tiskovino svojim sorodnikom v Francijo, Nemčijo, Ameriko in drugam

Epilog
velemestne drame

Violetta Nozièrjeva obsojena na smrt

Obupna slika velemestne pokvarjenosti: osemnajstletna hči zastrupila svojega očeta, da bi po njem podedovala in se mogla poročiti s svojim ljubčkom, lahko-živim študentom iz „boljše“ rodbine. — Kaj je sodna preiskava prinesla na dan

Pretekli teden so v Parizu ob-
sodili na smrt devetnajstletno
očetomorilko Violetto Nozièrje-
vo. Po francoskih zakonih se
smrtne obsodbe nad ženskami
tako rekoč avtomatski izpreme-
ne v dosmrtno ječo. Tako se
bodo jetniška vrata za zmerom
zaprla za mladim človekom, za
dekletom, katere živinsko de-
janje je dolgo bilo predmet raz-
govorov pariške in vse franco-
ske javnosti.

Poletni počitek velemesta Pariza je
lani v avgustu nenadoma skalil zločin,
ki je bil tako po svojih nagibih kakor
po načinu izvršitve tako strahoten,
da skoraj ni moči verjeti, da more biti člo-
veško bitje tako pokvarjeno, kakor se je
pokazalo, da je bila mladoletna morilka
Violetta Nozièrjeva.

Nekega dne so našli strojevodjo
Jeana Baptista Nozièrja in njegovo
ženo v njunem stanovanju zastrup-
ljena. On je bil že mrtov, njegova
žena pa v globoki nezvesti.

Dejanje je odkrila osemnajstletna hči
Jeana Nozièrja. Opolnoči se je bila vrnila
domov. Vsa v grozi je stekla iz stanova-
nja, kjer se je odigrala tako strahotna
tragedija, in vpila na pomoč. Prihiti-
li so sosedje, toda vsi so stali pred uganko.

Ali sta si starša sama vzela življenje?
Po vsem stanovanju je smrdelo po plinu.
To je kazalo, da sta se zakonca sama
zastrupila.

Toda kaj ju je neki gnalo v smrt?
Nozière je bil strojevodja in je imel lepo
plačo. Shranjeval je frank za frankom.
Bil je pravi Francoz in je varčeval za
stare dni, zakaj hotel si je kupiti hišico
in majhen vrt okoli nje. Tudi je bila nje-
gova želja, da bi njegovala ljubljeno hčer-
ka Violetta postala kaj »boljšega«, hotel
je, da študira. 170.000 frankov je bil stari
Nozière že spravil na stran, torej je do-
volj premogel, da bi hčer še nekaj časa
vzdrževal.

Bil je zdrav in je živel v srečnem za-
konu. Kaj ga je tedaj moglo gnati v
smrt? Res je sicer, da se je pred krat-
kim na železnici ponesrečil in se pobil
po glavi. Da ni nemara tega dejanja storil
v trenutni duševni zmedbi?

Mrtveca so prepeljali v mrtvašnico, že-
no pa v bolnico. Čez dva dni se je zbu-
dila iz omotice, počasi se ji je vrnil spo-
min, ped za pedjo je šla po poti nazaj
do tistega trenutka, ko jo je bila nena-
doma objela temna noč. Zdaj se je spom-
nila: bilo je na večer usodnega dne.
Okoli četrta na dvanajsto. Sedela je s svo-
jim možem za mizo. Violetta si je dajala
skrb s svojim bolehnim očetom in z ma-
terjo, ki je zadnje čase dostikrat tožila,
da jo glava boli. Priskrbela ji je tri
praške. Nozièrjeva žena je zdaj pripove-
dovala v bolnici, kako je Violetta njej
in njenemu možu izročila te praške.

Violetta, tako je pripovedovala
mati, nama je dala te tri praške
s pripombo, da jih pošilja hišni
zdravnik dr. Deron. Dala nam je
tudi zdravnikovo navodilo.

To navodilo so pozneje našli. Glasilo
se je:

»Speljem vam prašek za gospoda No-
zièrja, da se opomore od pretresa, o ka-
terem mi je pravil. Gospe Nozièrjevi
priporočam za njen glavobol drugi pra-
šek, ki ji bo zanesljivo pomagal. S križ-
cem zaznamovani tretji prašek je pa za
gospodično Violetto ter spada k zdrav-
ljenju, ki sem ji ga zapisal. Prosim vas,
pazite, da praškov ne zamenjate.«

Roditelja sta bila vsa ganjena nad
tolikšno otroško ljubeznijo.

Oče je popil prašek v kozarcu vi-
na, mati pa ga je ponžila samo del.
To je bila njena sreča, zakaj dru-
gače se prav tako ne bi bila več
prebudila kakor njen mož.

Gospa Nozièrjeva je pripovedovala
tako:

»Tako ko je moj nesrečni mož popil
kozarec vina s praškom, se je začel sla-
sti, da gre spat. Zdajci se je pa zgrabil

za glavo in potem za srce, se zvil v
krčih in ječe omahnil na tla.

Prijela sem ga in mu hotela pomagati,
tedaj me je pa objela tema in nič več
ne vem, kaj se je potem zgodilo...«

Materine obtožilne besede so
uganko rešile. Samo hči je mogla
biti morilka. Le kaj je dekletu gnalo
v to strašno dejanje?

Začeli so brskati po življenju osem-
najstletnega dekleta. In tedaj se jim je
odprla strahotna pravstvena slika. Mlado-
letno deklet, ki sta skrbna starša hotela,
da postane nekaj boljšega, je že v otro-
ških letih zašlo na stranpota divje stra-
sti, ki vodijo v prepad najhujše pokvar-
jenosti in pregreh.

Lepo, vitko, črnolaso deklet je
imelo nešteto prijateljev. Vsa mo-
ška mladina iz okolice je bila pod
njenim demonskim vplivom. Pri
svojih ljubavnih pustolovčinah se
je pa dekletu okužilo, postalo je sifi-
litično.

Starša sta se zgrozila, ko sta to izve-
dela, a v neskončni ljubezni do svoje
edinke sta ji odpustila. Toda postala sta
previdnejša in sta pazila na sleherni
Violettin korak. Mlada Violetta je šla k
dr. Deronu, ki je zdravil njeno strašno
bolezen, in vse je kazalo, da se bo po-
pravila.

Toda življenja lačna hči je samo pre-
mišljala, kako bi se izmuznila iz oblasti
svojih roditeljev. Pripovedovala je očetu
in materi, da sestra dr. Derona kar ne
more živeti brez nje in da jo je prosila,
naj bi jo spremljala pri njenih izletih.
Roditelja vzlic slabim izkustvom nista
slutila ničesar zlega in sta privolila. Svo-
ji hčeri sta bila že zdavnaj vse odpustila
in sta se toliko bolj veselila, da se bo
njuna ljubljena po tolikih žalostnih ted-
nih, ki jih je morala pretrpeti, zdaj lahko
vsaj nekoliko raztresla v družbi starejše
in izkušene dame.

Istorija z gospodično Deronovo
je bila seveda zlagana. Violetta se
je bila vzlic najskrbnejšemu nad-
zorstvu izmuznila svojima roditelje-
ma iz rok. Spoznala je nekega mla-
dega plavalasga gospodiča in se
z vso strastjo zaljubila vanj. Mladi
mož je poznal mračno prošlost svoje
nove prijateljice, toda nemara je
ravno to mladega lahkoživeca iz do-
bre rodbine še bolj mikalo.

Jean Dubin, tako mu je bilo ime, je
študiral v Parizu. Kajpada se mu je ho-
telo pustolovščin, in si je dejal, da jih bo
doživel v družbi mlade vročekrvne Vio-
lette.

Med tem ko sta roditelja mislila, da je
njuna hčerka pri gospodični Deronovi,
se je pokvarjeno deklet klatilo s svojim
prijateljem v najzloglasnejših pariških
lokalih.

Nekaj je seveda treba dekletu
šteti v dobro. Bila je blazno za-
ljubljena v lepega študenta in je
hotela njemu, potemcu ugledne, a
siromašne rodbine izpolniti slehe-
rno željo. Tako mu je pripovedo-
vala, da je njen oče zelo bogat in
da ima tudi ona desti denarja na
razpolago. In ga je tudi res imela.

Banka Baruch

15, Rue Lafayette, PARIS

Odpremija denar v Jugoslavijo najhi-
treje in po najboljšem dnevnem kur-
zu. — Vrši vse bančne posle najku-
lantneje. — Poštni uradi v Belgiji,
Franciji, Holandiji in Luksenburgu
sprejemajo plačila na naše čekovne
račune: Belgija: št. 3064-64, Bru-
xelles; Holandija: št. 1458-66, Ded.
Dienst; Francija: št. 1117-94, Paris;
Luksenburg: št. 5967, Luxemburg.
— Na zahtevo pošljemo brezplačno
naše čekovne nakaznice.

Vprašanje je le, kje ga je dobila.
Ukradla ga je svojim staršem...

Dubin, ki je spočetka iskal v lepem
in razuzdanem dekletu samo ljubavne
avanture, je postal osemnajstletnici zla
usoda. Čedalje strastnejša je postajala
njena ljubosumnost, čedalje gorečnejša
njena želja, da postane Dubinova žena.

Na dan pred peklenskim zločinom zo-
per svojega roditelja je bila doma spet
ukradla tisočak in še pet sto frankov
drobiža.

Preiskava ni dognala, ali se je že
takrat odločila za očetomor, ali je pa ta
strašna misel dozorela v njej šele drugi
dan. Gotovo je le to, da je z denarjem
hotela iti k svojemu prijatelju. Toda Du-
bin je bil že odpotoval. Odpeljal se je za
nekaj dni k svojemu stricu na deželo.

Dekletico je zgrabil brezumen
gnev nad nenadnim odhodom nje-
nega ljubicea. Ali je mislila, da je
prijatelj vara? Ali je spoznala, da
je njeno življenje zavoženo? Ali
se je bala, da bosta starša odkrila
njeno tatvino?

Naj je bilo že tako ali tako, Violetta
je šla in hladnokrvno ubila očeta in spra-
vila mater na rob groba.

In med tem ko je oče ležal na
mrtvaškem odru in se je mati zvi-
jala v krčih na bolniški postelji,
je živinska hči zapravljala ukrade-
ni denar z neko prijateljico v zlo-
glasnem nočnem lokalju. — — —

Ko je Violetta videla, da živa duša ne
verjame, da bi bila njena starša hotela
prostovoljno v smrt, je zbežala. Cel teden
dni jo je policija zasledovala, cel teden
dni jo je gonila po Parizu, cel teden dni
je ob poročilih o mladi očetomorilki ves
Pariz pridrževal diš. Naposled so jo do-
bili. Trinajst mesecev je trajala preiska-
va, preden so sodniki dognali vse zaku-
lisje nečloveškega zločina.

Te dni je stala Violetta Nozièrjeva pred
sodniki. Francoski zakon jo je kaznoval
z najhujšo kaznijo, ki jo premore. Po-
polnega razčiščenja pa tudi sodna raz-
prava ni prinesla na dan. Poslednjih na-
gibov, ki so gnali otroka k peklenskem
zločinu, tudi dvodnevni proces ni prin-
esel na dan.

Dve anekdoti

Kako je Bernard Shaw našel svojo ženo

Bernard Shaw je prišel do svoje žene,
Miss Townshendove, na tragikomičen na-
čin. V času, ko ji je dvoril, je bil Shaw
strasten kolesar. Nekega dne je pa padel
in si zlomil nogo. Bilo je ravno pred
hišo Miss Townshendove, ki je ponesre-
čena vzela v svojo oskrbo.

»Tam je torej ležal,« pripoveduje
Frank Harris. »Miss Townshendova mu je
kar preveč stregla in nesrečni Shaw je
dobil spričo te vnete postrežbe fiksno
idejo, da bo moral svojo strežnico pro-
siti za roko, če ne bo kmalu zdrav. Zato
je skušal, še preden je znal dobro ho-
diti ob bergljah, pobegniti. Toda že na
prvi stopnici mu je spodrsnilo, da je pa-
del in si ne samo vnovič zlomil bolno
nogo, temveč še drugo povrhu. Ko se je
zavedel, je bila že njegova lepa zaščit-
nica pri njem. Siromak je imel le še toli-
ko moči, da je dvignil glavo in zamr-
mral:

»Ali hočete postati moja žena?«

»Da!« je blaženo dahnila.

Nakar se je Shaw onesvestil.

Cromwell in njegov tajnik

Cromwell je svojemu tajniku, kadar
je šlo za posebno važne reči, navadno
narekoval o isti stvari po tri ali štiri
pisma nasprotujoče si vsebine.

»Zakaj tako delate?« ga je vprašal
tajnik.

»Zato,« je odgovoril Cromwell, »da ne
boste vedeli, katero pismo bom izročil
slu.«

Grof Monte Cristo

Roman

Napisal

Aleksander Dumas

59. nadaljevanje

»Ali slišiš?« šepne Morrel.
Mladenec in deklica obmolke-
neta.

Slišalo se je, kako so se neka
vrata odprla, potem so pa za-
škrpali koraki na stopnicah.

»To bo moj oče,« meni Valen-
tina. »Iz svojega kabineta pri-
haja.«

»Da spremi zdravnika,« doda
Morrel.

»Kako veš, da je zdravnik?« se
začudi Valentina.

»Mislim si,« odgovori Morrel.

Medtem je nekdo zaklenil
hišna vrata. Takoj nato se spet
zaslišijo koraki; čez nekaj časa
se izgube v Villefortovi sobi.

»Zdaj ne moreš več ne na vrt
ne na cesto; oba izhoda sta za-
prta.«

Morrel osuplo pogleda deklico.

»Da,« prikima Valentina. »Naj-
varnejše bi še bilo, da odideš
skozi stanovanje mojega deda.
Pojdiva,« ga povabi deklica in
vslane.

»Kam?« vpraša Maksimilijan.

»K mojemu dedu.«

»Jaz — h gospodu Noirtierju?«

»Da.«

»Ali si dobro premislila, Valen-
tina?«

»Že zdavnaj je moj načrt dozo-
rel. Edini prijatelj, ki ga še imam
na svetu, je on, in njega oba po-
trebujemo...«

»Pazi, Valentina,« reče resno
Morrel, ne vedoč, ali naj bi dekli-
co ubogal ali ne. »Pazi, meni so
se že odprle oči. Že to, da sem
prišel sem, je bilo blazno. Ali si
pri pameti, ljuba?«

»Ne boj se zame,« odgovori
z žalostnim usmevom deklica.
Nato povabi Maksimilijana z
oči, naj ji sledi, zapre vrata,
krene čez hodnik in potem po
stopnicah nizdol. V predsobju
Noirtierjevega stanovanja zagle-
data starega slugo.

»Barrois,« mu reče Valentina,
»zapri vrata in ne spuščaj niko-
gar noter.«

Noirtier je sedel v svojem na-
slanjaču; ko zagleda Valentino,
mu zažare oči.

»Ljubi oče,« ga toplo a resno
ogovori deklica, »poslušaj me!
Povedali so ti že, da je moja do-
bra mati pred eno uro izdihnila;
zdaj nimam na svetu razen tebe
nikogar, ki bi me ljubil.«

Starcu se neizrekljivo ljubeče
zaleskečejo oči.

»Zato lahko tebi edinemu za-
upam svoje gorje in svoje upe.«

Starac prihrdi z očmi.

Valentina prime Maksimilijana
za roko.

»Poglej, oče, tega gospoda!«

Starac upre zvedavo in hkratu
nekoliko osuplo oči v Morrela.

»To je gospod Maksimilijan Morrel, sin uglednega marseljskega trgovca; gotovo si že slišal to ime.«

»Da,« pritrdi starec z očmi.

»Neomadeževano ime, ki ga bo Maksimilijan še proslavil; zakaj čeprav mu je šele trideset let, je že spahijski stotnik in častnik legije časti.«

Starec pritrdi z očmi, da to ve.

»Nu, dobri moj ded,« reče Valentina in pade pred starcem na kolena, »tega človeka ljubim in ne bom nikoli nikogar drugega! Če me prisilijo, da se z drugim poročim, bom umrla, pa če bi si sama morala vzeti življenje.«

Hromčeve oči vzplame od srditega ogorčenja.

»Kaj ne, dobri ded, da imaš rad gospoda Maksimilijana Morrela?« reče tesnobno deklica.

»Da,« pritrdi starec.

»In zato naju boš kot svoja otroka ščitil pred voljo mojega očeta?«

Noirtier upre svoj umni pogled v Morrela, kakor bi hotel reči: Kakor pride!

Maksimilijan ga je razumel.

»Gospodična,« se obrne k deklici, »vi imate še mučno a sveto dolžnost čuti pri vaši babici; ali mi dovolite čast, da ostanem nekaj trenutkov na samem z gospodom Noirtierjem?«

»Da, da, to bi rad,« potrdijo živahno starčeve oči. Potem pa nemirno pogleda Valentino.

»Kako te bo razumel, hočeš reči, kaj ne, dobri oče?«

»Da.«

»O, bodi brez skrbi; tolikokrat sva že govorila o tebi, da prav dobro ve, kako se midva sporazumeva.«

Na to se obrne k Maksimilijanu in reče s toplim nasmehom, ki ga je tuga njenih oči delala še mikavnejšega:

»On ve vse, kar jaz vem.«

S temi besedami pritegne stol za Morrela, zapove Barroisu, da ne sme nikomur odpreti, poljubi ljubeče svojega deda, slisne žalostno svojemu zaročencu roko in odide.

Da pokaže Noirtierju, da mu Valentina popolnoma zaupa, vzame Maksimilijan besednjak v roke, poišče peresnik in papir in položi vse skupaj na mizo, kjer je stala svetilka.

»Najprej,« reče nato, »mi morate dovoliti, da vam povem, kdo sem, kako zelo ljubim gospodično Valentino in kakšne namene imam z vašo vnukinjo.«

»Poslušam vas,« pokaže Noirtier z očmi.

Bil je res ganljiv pogled na tega starčka, na videz toli ne-močnega in nadložnega, ki je bil pa vendarle edina opora in edini svetovalec dveh mladih ljubečih se bitij. Njegov obraz je izdajal tolikšno plemenitost in odločnost, da se je Morrel začutil v primeri z njim nebogljenega otroka. Ko je začel govoriti, se mu je tresel glas.

Povedal je starcu, kako se je seznanil z Valentino, kako je ona, osamljena in nesrečna, kakor je bila, sprejela njegovo vroče čuvstvo. Govoril je o svojem poreklu, o položaju, ki ga zavzema, in o svojih denarnih razmerah. In vselej, kadar se je vprašujoč

Časnik s samo 900 besed

Newyork. — Največje mesto sveta ima tudi najnenavadnejši časnik na svetu. Tišakajo ga v angleščini in je namenjen tujim priseljenecem. Uredništvo tega časnika ima zelo koščljivo nalogo: ves material za list mora tako predelati, da ga razumejo tudi tisti, ki imajo o angleščini komaj osnovne pojme.

Uredniki imajo na razpolago samo 900 besed. S tem besednim zakladom se lahko sporazume že po nekaj dneh vsak priseljenec, čeprav vsebuje angleško besedišče svojih 40.000 besed. Teh 900 besed se priseljenec nauči v dobrem tednu, toda uredniki se morajo nemalo potiti, da z njimi izhajajo.

Uredniki in dopisniki tega časnika so pravi strokovnjaki in jezikoslovni akrobati. Ni čuda, saj morajo pri vsakem stavku, ki ga napišejo, misliti na to, ali niso prestopili ozko zaščitane meje teh 900 besed. Neprestano morajo imeti pred očmi, da pišejo za ljudi, ki o jeziku tako rekoč nimajo niti pojma.

Ta časnik izdajajo samo zato, da priseljenec čim prej odvdajo njihovih domačih listov. Kajpada ima zato ta list tudi velik primanjkljaj. A ne bojte se, da ga ne bi mogli pokriti. Časnik dobiva namreč stalno podporo od velikih ameriških listov, ki se zanašajo, da bo priseljenec, ko se nauči teh prvih 900 besed, začel po malem brati in naročati tudi njihove liste.

Knjigovodstvo na spomeniku

Beograd. — Beograjecan P. N. je bil res višek pedantnosti in nezaupljivosti. Dokaz za to je spomenik na njegovem grobu na beograjskem pokopališču. Ali samo pokopališki upravi ni zaupal ali pa ljudem sploh, ne vemo.

Na spomeniku se namreč bere pod njegovim imenom in priimkom in dnevom rojstva in smrti tole:

»Za vzdrževanje tega groba sem plačal pri blagajni pokopališke uprave odškodnino za 50 let vnaprej, to je od 1930 do 1980. Plačilo je zapisano v pokopališkem registru pod S. št. 272 dne 23. septembra 1929, potrdilo ima pa številko 5636.«

Opice so ga izdale

London. — Blizu Kalkute v Indiji so našli v džungli lastnika neke menažerije ubitega in oropanega. Na potu v džunglo sta nesrečneža spremljali dve opici, ki sta bili edini priči zločina.

Opici sta takoj po umoru stekli v bližnjo vas, kjer je prebivala pokojnikova žena, in začeli tako vreščati in tuliti, da sta spravili v strah ne samo gospo, temveč tudi vaščane. Svar je prišla oblastem na uho in policija je začela poizvedovati, kaj je vzrok tolikšni opičji razburjenosti.

Stražniki so šli za opicama. A kdo popiše njihovo osuplost, ko so na kraju, kamor sta jih opice pripeljali, izkopali truplo ubitega lastnika menažerije!

Toda opicama to še ni bilo dovolj. Ko so se policija in vaščani z živalima vračali v vas, sta se opici nenadoma silno vznemirili, ko sta srečali dva kmeta. Policija ju je aretirala in preiskala njuni hiši. In res so našli pri njima okrvavljeno perilo in več drugih reči, ki jih je umorjenčeva vdova spoznala za last svojega moža.

Osumljenca sicer tajita, toda policija je zbrala proti njima toliko obtežilnega materiala, da jima tajenje ne bo nič pomagalo. V vasi so vsi prepričani, da sta opici s svojo živalsko pametjo in instinktom odkrili prava morilca.

Igra s smrtjo

Klosterneuburg. — V neki tukajšnji krčmi je bilo te dni zelo veselo. Pili so in se zabavali, toda sredi rajanja se je rodila tudi usodna misel, ki je zahtevala žlovesko življenje. Nezaposljeni delavec Riedenbauer se je namreč hotel postaviti in je, okrogel kakor je bil, izjavil, da se

upa požreti bučike kakor navadne bonbone. Kajpak mu nihče ni hotel verjeti, in tako je prišlo do stave. Toda ta stava je šla na žalost na življenje in smrt.

Riedenbauer je res pogoltnil par bučik in dobil stavo, liter piva. Toda epilog te stave je prišel šele čez tri dni: Riedenbauerja so morali namreč še tisto noč odpeljati v bolnico, kjer je dva dni in dve noči visel med življenjem in smrtjo. A vse prizadevanje zdravnikov je bilo zaman; tretji dan je nesrečnež v strašnih mukah izdihnil.

Zakon na poskušnj

Osijek. — V Baranji je navada, da živila dekle in mladenič, ki mislita stopiti v sveti zakonski stan, šest tednov skupno življenje, da se dejansko prepričata, ali sta drug za drugega. Razumljivo, da se takšna »ljubezen na poskušnj« kaj pogosto konča z jokom in da mora dekle, ko je preživelo šest tednov pri svojem bodočem možu, neredko pospraviti svoje reči in se spet vrniti k svojim staršem.

Zanimivo je, da se ta »ljubezen na poskušnj« vrši s pristankom staršev. Po drugi strani je pa razumljivo, da takšno razmerje med mladimi ljudi po zakonu ni dovoljeno. Zato so morale državne oblasti že dostikrat poseči vmes in prepovedati »ljubezen na poskušnj«.

V nekaterih krajih Baranje imajo tudi šego, da nosijo, kadar žalujejo, belo obleko, ne pa črno, kakor povsod drugod. Tudi tedaj se ljudje oblečejo v belo, kadar odide kateri iz družine na pot; v belem žalujejo za njim vse dolje, dokler se ne vrne.

Kaj je iznevera?

Dunaj. — Pred dunajskim deželnim sodiščem so te dni razpravljali o zanimivem vprašanju: kdaj se mož izneveri svoji ženi? Vsi so bili edini: kadar prelomi zvestobo do nje. Toda ali zagreši mož zakonolom tudi tedaj, kadar mu žena že nekaj let krati njegove zakonske pravice? Ali sme v takšnem primeru živeti z drugo?

Na sodišče so zaradi takšnega primera prišli ondan gospa Roza, njen toženi mož Franc in njuna podnajemnica gospodična Ana.

Gospa Roza je tožila svojega moža in gospodično Ano, da sta živela skupaj v istem stanovanju in dan za dnem, ali bolje noč za nočjo, prelamljala zakon. Toženi zakonski mož se je zagovarjal, da njegova zakonita žena že nekaj let krati njegove zakonske pravice. Hotel se je že ločiti od nje, pa žena noče. Gospod Franc tudi taj, da bi se bil noč za nočjo izneverjal svoji ženi, kakor ona trdi, narobe: spal je zmerom v kuhinji, gospodična Ana pa v sobi.

Gospa Roza je pred sodnikom na ves glas izjavila, da ne dovoli, da bi njen mož živel z gospodično Ano. Prav tako je svedeno izjavila, da se od nje ne da ločiti, čeprav jo zmerom zapostavlja.

Nesrečni sodnik, ki je moral razsojati v tej nenavadni pravdi, je razpravo odgodil, da se sam prepriča, ali je v kuhinji sploh kakšna postelja in ali ima gospa Roza prav, ko trdi, da se ji je gospod Franc noč za nočjo izneverjal z gospodično Ano.

Karloteka zaročnic

Dunaj. — Pred kratkim se je dunajski policiji posrečilo prijati nevarnega žinitnega sleparja Otomana Trosta. Pri njem so našli dve knjižici, v katerih si je slepar natanko in vestno zapisoval vse svoje ljubezenske doživljaje in afere. Teh dogodivščin ni bilo nič manj kakor 79.

Vso to registraturo je vodil zelo strokovnjaško in vestno. Razdelil jo je na tri dele. V prvem delu si je izpisal vse ženitne oglase, ime časnikov, kje so ti oglašili izšli, datume, šifre, vsebino oglasov in odgovore, ki jih je dobil na svoje oglase.

V drugem delu so bila navedena stanovanja, kjer se je z ženskami sestajal, ali pa kjer so puščale zanj pisma.

Najzanimivejši je pa tretji del: registratura nevest. Tu so zapisane vse žene in dekleta, ki je Trost prišel z njimi po oglasih do osebnih ali pisemenih stikov. V tem delu je nekaj tucatov imen, nič manj ko 79; sama kriva imena, ki se jim je pod njimi predstavljaj. Najvažnejše med temi zapiski je kajpada denarno stanje nevest. Tako se na primer tam kaj bere, da premore Mary lepo hišo, Rozalka precejšnje prihranke, Mía lepo urejeno gospodinjstvo. Pri vsakem ženskem imenu so točno in izčrpno zbrane vse informacije. Najzanimivejše pripombe pa srečaš v razpredelnici »Osebnosti«. Tako ima neko dekle pripombo: »Varčna«, druga: »Neomadeževane preteklosti«, tretja: »Nezaupljiva«, četrt: »Strašna«, dalje: »Predvojni značaj«, »Lepa«, »Goska«, »Čedna a neumna«, »Udanjena«, »Neumna ko noč«, itd. Id.

105 letna starka izpregledala

Beograd. — V Moravcih v Srbiji je živila starka Mirjana Božičeva, ki je že dvanajst let slepa. Nu, tega ni bilo nikomur dosti mar, dokler ni prišel nekega dne k njej njen vnuk, kapetan Čedomir Milutinović. Čeprav je bila njegova babica stara ko zemlja — v vasi so pravili, da ima že več ko sto let — jo je vendar sklenil odpeljati na operacijo. Vsi domačini so bili proti temu, le babica ne.

In tako sta se nekega dne odpeljala in vzela s seboj potrdilo občine, iz katerega se vidi, da se je starka rodila 10. marca 1928 in da je torej že v 106. letu svoje starosti.

V beograjski bolnici so starki operirali levo oko. Nato so ga obvezali in jo tako pustili pet dni. Ko so ji šesti dan sneli obvezo, je starka nenadoma vsa vesela vzkliknila:

»Glej, glej, okno vidim!...«

Starka je po dvanajstih letih izpregledala na levem očesu. Zdaj bi od samega veselja hotela, da jo operirajo še na desnem.

Mirjani Božičevi je, kakor smo že rekli, 105 let. Vzhle temu se pa še imenitno počuti in misli učkati še najmanj deset let v sreči in zadovoljstvu.

A skrivnost njene dolgoživosti, boste vprašali?

»Trikrat sem se omožila, sedem otrok rodila, žganje pila in dobro jedla...«

Ljubezen in priroda

Prijatelj »Družinskega tednika« nam piše z Gorenjskega:

V nekem smrekovem gozdu sem ondan odkril drevo, kjer so vrezljane te besede:

Ta hrast naj priča še čez leta:
Ljubezen moja si le Ti!
Edina Ti si širom sveta,
Ki zanjo mi srce gori!

Tvoj Ljube.

Pod gornje verze je druga roka napisala:

Da ljubiš jo, nič nov'ga ni.
Mladost brenči, kar svet stoji.
A vendar: hrast?! Ne bodi nor!
Prijatelj mladi, to je bor!

Ljubitelj prirode.

Nad obema kiticama je pa pribita tablica s temle uradnim razglasom:

Pozor!

Strogo je prepovedano poškodovati smrečje tega gozda. — Županstvo.

Večni polnik brez voznega listka

Brunšvik. — Neki dva in štiridesetletni slikar iz Brunšvilke se je vozil leta in leta širom vse Nemčije, kajti »domoljubje« mu ni dopuščalo, da bi potoval v tujino. In sploh — tujih železnic še videti ni maral.

Možakar ima pa slabo in nič kaj častivredno navado, da si naslika vozne listke zmerom sam. Ze od osemindvajsetega leta se vozi zastonj v prvem razredu luksuznih vlakov. Potuje iz dveh vzrokov: prvič ponuja v nakup svoje slike kamorkoli pride, drugič pa išče primeren motivov za svoje nove slike.

Vozne listke je slikal s tušem na barvastu lepenko. Sodnik pa pravi, da bo njegova prihodnja slika notranjost kazniške celice.

Lepota Vas privede do uspeha,

vztrajno negovanje pa do lepote.

O pravilnem negovanju obraza

Vas pouči

izuč. kozmetičarka **Darinka Vdovič, Ljubljana, Gradišče 4**

od 10—12 in od 3—7.

Novela „Družinskega tednika“

Ckrutna igra

Napisal Albert Jean

Ostavka naše vlade. Predsednik vlade Uzunović je 19. t. m., drugi dan po pogrebu pokojnega kralja Aleksandra, podal v smislu ustave ostavko svoje vlade. V imenu kraljevega namestnika je Nj. Vis. knez-namestnik Pavle ostavko sprejel in poveril spet g. Uzunoviću mandat za sestavo nove vlade.

Konferenca zunanjih ministrov. 19. t. m. so se v Beogradu sestali zunanji ministri Male antante in balkanske zveze in glede na atentat v Marseillu sklenili, da je treba razčistiti ozadje tega atentata, v bodoče pa gledati na to, da se slični zločini ne več ne pripetijo. Vsi zunanji ministri so ponovno poudarili, da so odločno za politiko miru in sodelovanja med narodi.

Novo poštne znamke. Za časa šestmesečnega državnega žalovanja za pokojnim kraljem Aleksandrom I. bodo v prometu posebne poštne znamke s sliko vileškega kralja v črni okviru. V Beogradu so znamke na prodaj že od 17. oktobra.

Pavelić in Kvaternik aretirana. Italijanska policija je aretirala v Torinu dr. Pavelića in Evgena Kvaternika, ker sta osumljena zveze z marsejskim atentatorjem na pokojnega kralja Aleksandra v Marseillu. Oba aretiranca pa trdnovratno tajita vsako posredno ali neposredno zvezo z atentatorjem.

Poljska in Madžarska. Preteklo soboto je prišel v Varšavo predsednik madžarske vlade Gömbös. Poljska vlada ga je svečano sprejela. Poljaki in Madžari mislijo skleniti gospodarsko, tujskoprometno in kulturnopolitično pogodbo.

Nov francoski minister. Ker je dosedanji francoski pravosodni minister Chéron zaradi marsejskega atentata odstopil, se je njegovo mesto izpraznilo. Vlada je na njegovo mesto poklicala senatorja Henrija Lemeryja.

Vasja Pirc v Moskvi. Mladi šahovski vele mojster Vasja Pirc, naš ožji slovenski rojak, je dobil laskavo povabilo na veliki mednarodni šahovski turnir, ki se bo vršil v Moskvi.

»Journal« zgorel. Prejšnji teden je nastal v kletih »Journala«, enega izmed največjih pariških dnevnikov, požar. Vnelo se je olje. Ogenj je uničil tudi več tiskarskih strojev, tako da bodo morali »Journal« nekaj časa tiskati v drugi tiskarni. Pri reševanju se je opeklo okoli 90 ljudi, en stavec se je pa zadušil. — »Journal« spada med najbolj razširjene pariške časnike; tiska se ga skoraj milijon izvodov na dan.

Prvi viseči most v Sloveniji. V nedeljo 14. t. m. so pri Mednem izročili prometu prvi viseči most v naših krajih. Most je dolg 80 m, širok pa 150 m.

Prvi sneg v Ljubljani in skoraj po vsej Sloveniji smo dobili letos že 15. oktobra. V mestu je sicer hitro skopnel, na okoliških hribih je pa obležal več dni. Na Gorjancih na Dolenjskem ga je padlo 30 cm.

Lokomotiva v tovarni avto. Prejšnji teden je železniška lokomotiva treščila na prelazu pri Drenovem griču v Pečnikarjev tovarni avto. Človeških žrtev ni bilo. Vzrok nesreče je bil snežni metež.

Nafto iščejo. V Čakovcu sta prišla dva francoska geometra in neki Švicar, da preiščejo, ali bi se dala blizu vasi Selnice in Praljenice pridobivati nafta.

Žrtev dela. V rudniku Vrški Čuki v Srbiji je zasulo 3 rudarje in inženjerja. Med ponesrečenci je tudi Slovenec Franček Štrukelj; njegovo truplo so že izkopali.

201 kg težkega jesetra so te dni ujeli štirje ribiči blizu Velikega Gradšča. Riba je imela 20 kg iker. Prodali so jo za 4000 Din, tako da je dobil vsak ribič enega »jurja«.

Milijoninka stopinje. Tehnološki zavod v Bostonu (USA) je izdelal toplomer, ki je tako občutljiv, da zabeleži toplotno razliko 0,000001° C. Aparat je samo 2½ cm dolg. Z njim so izmerili celo neskončno majhno toploto, ki jo izžareva navadna sveča iz razdalje 35 km.

Davek na jezikovne napake. Hitlerjevski učitelji v Nemčiji zahtevajo, da ustanovi vlada poseben jezikovni urad, ki naj bi nadziral trebljenje tujk iz nemščine in uvedel poseben davek na nepotrebne tujke.

V moderno opremljeni sobi sta sedela na divanu iz črnega žameta neki gospod in neka dama. Pred njima sta stala na nizki mizici na lakastem pladnju dva kristalna keliha z iskrenim se rdečim burgundcem. Iz gramofona v kotu je donela havajska melodija.

Zdajci je rekel Daniel svoji ljubimki:

»Prosim te, zapri gramofon!«

Dama ga je ubogala.

Nekaj časa je vladala v sobi tišina. Potem je začel Daniel s hripavim, obupanim glasom:

»Položaj postaja nevzdržen!«

»Tudi jaz tako mislim.«

»Izziveti se moram, potovati in svobodno ljubiti. Že celih deset let nosim v sebi gorečo željo po begu!«

»Prav, pa skupaj odpotujva! Tudi jaz si ničesar na svetu bolj ne želim.«

Hripavo se je zasmel.

»Tebi je lahko govoriti. Kaj naj bo pa z mojo ženo?«

»Daj se vendar ločiti!«

»Moja žena ne bo nikdar na to pristala!«

»Potem jo pa prisili!«

»Ne, popolnoma nemogoče. Ko sva se poročila, sem s svojimi romani komaj toliko zaslužil, da sva se za silo preživela. Ona je bila tista, ki mi je vlivala pogum in me držala pokoncu. Če sem to, kar danes sem, je v glavnem njena zasluga. Zdaj se me seveda oklepa, ker ve, da ima pravico do mene.«

»Ponudi ji veliko vzdrževalnino.«

»Odbila jo bo. Do denarja ji nikoli ni bilo.«

»Kaj boš pa potem napravil?«

Daniel ni odgovoril. Stisnil je zobe in sunkoma dihal. Ko ga je pozorneje pogledala, se je zgrozila, tako mrka odločnost je gorela v njegovih srepnih očeh.

Daniel je sedel v svoji delovni sobi. Pred njim na pisalni mizi je ležal šop popisane papirja. Na ovitku iz močnejšega barvastega papirja se je pa bral naslov njegovega novega romana, ki ga je pred kratkim začel: »Okrutna igra«.

Pogreznil je glavo v dlani in se naslonil na mizo. Premišljal je.

Daniel je spadal med tiste romanopisce, ki se boje intuicije in jo zato skrbno nadzirajo. V njegovem sreču in v njegovih romanih je bilo vse logično in natanko preračunano. Skrbno je zbiral vse, kar se mu je zdelo važno za njegove namene; pri tem mu je dostikrat pomagala njegova žena kot tajnica.

Danes je še napeteje razmišljal. Pisatelj je bil prišel do ene izmed najvažnejših točk svojega romana, kot človek je pa iskal sredstva, da se odkriža ljubečega bitja, ki mu je bilo napoti.

Zdajci se mu je razjasnil obraz in okreten usmev mu je legel na drobne ustnice. Našel je! Pred vsem gre za to, da bodo pozneje videli v zločinu samomor. In začeti roman »Okrutna igra« naj bi to domnevo podprl.

Daniel je pritisnil na gumb in poklical svojo ženo.

Alice je bila nekoč zelo lepa; da, bila je še zdaj, vzlic trudni črti okoli ustnic in temnim sencam na trepalnicah, kadar je zaprla oči: te sence so izdajale solze.

Daniel ni pogledal svoji žrtvi v oči. Vprašal je:

»Ali bi mi malo pomagala? Nekaj bi mi poiskala.«

Povedal je ime nekega časnika, ki ga je imel lepo po številkah urejenega in vezanega v omari.

»Saj veš, da si v mojem novem romanu junakinja sama vzame življenje. Preden se pa zastrupi, sporoči policiji, da pojde prostovoljno v smrt. Tudi jaz bi potreboval takšno poročilo, nekaj kratkega, verno posnetega po resničnem življenju. Bodi zato tako dobra in poišči v prvem četrtletju lanskega letnika poročilo o samomoru gospe Vernove. Tam boš našla tudi pismo, ki ga je napisala tik pred smrtjo. Kolikor se spomnim, se mi je to pismo zdelo takrat zelo lepo. Ko ga najdeš, ga prosim prepiši, ker ga bom potreboval.«

»Prav. Ali naj ga spišem na stroj?«

»Ne, z roko. In še nekaj: podpis kar izpusti, ker je nepotreben.«

Načrt, ki so ga spočeli Davidovi možgani, je bil vprav peklenski. Nesrečna žena je šla brez besede na delo. Bila je njena smrtna obsodba, in sama jo bo podpisala, ko prepiše one vrstice, ki naj po njenem umoru razbremenijo morilca.

Danielu bo treba samo pokazati ta list, ki ga bo napisala njegova žena, pa mu nihče ne bo mogel do živga. Potem bo lahko brez skrbi in neovirano živel takšno življenje, ki je po njem tako goreče koprněl.

Čez nekaj časa je stopil v knjižnico zraven svoje delovne sobe. Alice je ravno prepisovala ono pismo.

Danielov obraz je bil neprodiren, toda njegova roka je krčevito oklepala ročaj revolverja v žepu.

»Ali si končala?« je vprašal.

»Da,« je tiho rekla Alice.

Sklonil se je čez njo, prebral — in presenečen planil pokoncu, zakaj prvič v življenju ga je njegova žena nalagala.

Samo štiri vrstice so bile napisane na papirju:

»Gospod komisar! Ne dolžite nikogar krivde za mojo smrt. V popolni zavesti si vzamem življenje.«

In ne glede na Danielova navodila je Alice to izjavo podpisala s svojim imenom. Izjavo, ki naj Daniela obvaruje slehernega suma.

Odrevel je Daniel omahnil nazaj in pobesil glavo.

Alice je zdaj izpregovorila in njen glas je komaj slišno drgetal:

»Mislija sem, da pač ni treba poiskati ono pismo. Saj bo to, kar sem tu napisala, zadoščalo tvojim name-ram!«

Daniel je padel svoji ženi pred noge. Lice mu je gorelo v temni rdečici sramu in bolesti. Pritisnil je poljub na belo Aličino roko in neprestano jeeljal samo eno besedo:

»Odpusti! Odpusti!«

Sveto pismo pravi: »In postala bosta eno.« Zvon je telesna enota. Toda dve duši nikoli ne moreta biti ena. Obe se morata ohraniti kot celoti. Tvoj duh je tvoj in ne tvojega moža ali tvoje žene.

Frank Crane.

GROF MONTE-CRISTO

Nadaljevanje s 3. strani

ustavil na hromčevem obrazu, so mu odgovorile njegove oči: »Dobro — nadaljuj!«

Ko je mladi mož končal prvi del svoje zgodbe, je vprašal:

»Zdaj veste vse o moji ljubezni in mojih nadah. Ali naj vam zdaj govorim tudi o svojih načrtih?«

»Da,« pritrdi starec z očmi.

»Dobro, poslušajte tedaj, kaj sva sklenila.«

In jel je razlagati starcu, kako sta se dogovorila z Valentino, da ju bo spodaj čakal voz, da jo misli ugrabiti in spraviti k svoji sestri in se z njo poročiti, nato pa mirno počakati, da se gošpodu Villefortu jeza poleže.

»Ne,« odvrne Noirtierjev pogled.

»Ne?« se začudi Morrel. »Pravite, naj ne storiva tako?«

»Ne.«

»Ta načrt tedaj ni po vaših mislih?«

»Ne.«

»Nu, potem je možna še ena pot,« meni Morrel.

Starčev pogled vpraša:

»Kakšna?«

»Stopil bom k Francu Epinayu in bom tako nastopil, da bo ko mož časti prisiljen nekaj ukreniti.«

Noirtierjev pogled je izpraševal:

»Kako mislite to napraviti?«

»Poslušajte,« jame razlagati Morrel. »Kakor sem vam rekel, bi šel k Francu in mu povedal, kako globoka ljubezen veže Valentino in mene. Če ima kaj takta, ga bo pokazal s tem, da se bo sam od sebe odpovedal svoji nevesti; v tem primeru sme do smrti računati z mojim prijateljstvom in privrženostjo. Če se bo upiral, bodisi iz koristolovstva ali iz smešne prevzetnosti, mu bom skušal dopovedati, da bo Valentino spravljal v nesrečo, ker ljubi samo mene in nikogar drugega; če tudi to ne bo zaleгло, se bom pa z njim bil in ga ubil, ali bo pa on mene ubil. Če jaz njega ubijem, se ne bo mogel poročiti z Valentino; če on mene ubije, bom pa umrl z zavestjo, da ga Valentina nikoli ne bo vzela za moža.«

Noirtier je z nepopisnim zadoščenjem opazoval to plemenito in odkritosrčno obličje, ki so se na njem zrcalila vsa čustva, o katerih je njegov jezik govoril. Toda ko je Morrel ušihnil, je Noirtier večkrat po vrsti zaprl oči; kakor se naši bralci še spomnijo, je to pomenilo ne.

»Ne?« vpraša Morrel. »Torej tudi ta načrt odklanjate kakor prvega?«

»Da, odklanjam ga,« odgovore starčeve oči.

»A kaj naj potem storim, gošpod? Po poslednji volji gospe Saint-Meranove se ima poroka vaše vnukinje prav kmalu vršiti.«

v 24 URAH

barva, plisira in kemično čisti obleke, klobuke itd. Skrobi in svetilolika srajce, ovratnike, zapestnice i. t. d. Pere, suši, monga in lika domače perilo

tovarna JOS. REICH
L J U B L J A N A

Ali naj pustim, da gredo stvari svojo pot?

Noirier se ne zgane.

»Razumem,« prikim Morrel. »Počakam naj.«

»Da.«

»Toda če odklanjate obe edini poti, ki se mi zdita mogoči — od koga naj pa potem pričakujem pomoči?«

Starčeve oči ničesar ne odgovore.

»Od naključja?«

»Ne.«

»Od vas?«

»Da.«

»Od vas?« vpraša še enkrat nejeverno mladi mož.

»Da,« ponovi starec.

»Ali me pa tudi prav razumete, gospod? Ne zamerite mi, toda moje življenje je odvisno od vašega odgovora; ali se res smeja nadejati rešitve pri vas?«

»Da.«

»Ali ste tega gotovi?«

»Da.«

V starčevih očeh je bila tolikšna trdnost in samozavest, da ni bilo moči dvomiti o njegovi nemojnosti volji, če že ne tudi o njegovi moči.

»O, hvala vam, gospod, lisočera vam hvala! Toda če vam čudež Gospodov ne vrne daru govora in gibanja — kako se boste mogli upreti tej poroki, ko ste vendar priklenjeni na ta naslanjač?«

Smehljalj ožari starčev obraz, čuden smehljalj, smehljalj oči na nepremičnem obličju.

»Tak naj počakam?« vpraša mladi mož. »A pogodba?«

Speš isti usmev.

»Ali hočete reči, da ta pogodba ne bo podpisana?«

»Da,« pritrdijo Noirierjeve oči.

»Tak pogodbe ne bo!« vzklikne Morrel. »O, oprostite mi, gospod, pri oznanilu tolikšne sreče si človek ne more kaj, da ne bi podvomil. Torej pogodbe ne bo?«

»Ne,« ponovi hromec.

Vzlic temu zagotovilu Morrel še zmerom ni mogel verovati v svojo srečo. Obljuba onemoglega starca je bila tako čudna, da je mogla biti prav tako izraz njegove trdne volje kakor posledica njegove slabosti. Ali ni docela prirodno, da se čuti blaznež, ki se vendar ne zaveda svoje umobolnosti, zmožnega izvršiti še tako nemogoče stvari? Slabotnež govori o težkih tovorih, ki naj bi jim bil kos, plašljivec o orjakih, ki se jim hoče postavljati po robu, siromak o zakladih, ki naj bi bili njegovi, skromen plebejec se ima pa za modrokrvnega plemiča.

Ali je Noirier izpregledal mladeničeve dvome? Ali je bral v njegovih mislih? Pogledal mu je trdno v oči.

»Kaj bi radi, gospod?« ga vpraša Morrel. »Ali naj vam ponovim obljubo, da bom res počakal?«

Noirierjeve oči ostanejo trdne, skoraj srepe, kakor bi hotele reči, da jim samo obljuba ne zadošča; potem zdrsejo z Morrellovega obraza na njegovo roko.

»Ali naj prisežem?« vpraša Morrel.

»Da,« pritrdi hromec z isto svečanostjo v očeh.

Morrel je videl, da je starcu mnogo do njegove prisege.

Se nadaljuje na 6. strani v 4. stolpcu

Film in zgodovina

Zmerom znova se vprašujejo filmski podjetniki: »Ali kaže filmati zgodovinske snovi?« Občinstvo, ki s svojim obiskom prav za prav odločilno pritrdjuje na to vprašanje, je že v dobi nemega filma, zlasti pa v dneh zvočnega filma zmerom pokazalo, da ga zgodovina za-

skega Egipta. To nasprotje se nekam uravnovesi z razmerjem lepe in zapeljive, toda preračunljive kraljice Kleopatre z rimskima mogočnikoma, ki sta zapored križala njeno življensko pot — genialni zmagovalci Cezar in strašni vojak Mark Anton. Velika usoda; usoda velikih mož,

Egiptovski bojni voz. — Prizor iz filma »Kleopatra«.

nima bolj kakor kakršnakoli snov. Lastniki naših kinov bodo vsi brez razlike priznali, da so jim prav zgodovinski filmi vrgli največ dohodkov, da so ljudje brez razlike stanu najrajši gledali in poslušali zgodovinske filme — in ti dejstvi sta pač dovolj zgovorni potrdili, da občinstvo ceni zgodovinske filme. Sama zgodovinska snov še seveda ni dovolj, da bi iz nje napravili film, kajti film mora biti prepričevalen, napet in zanimiv, torej mora biti tudi zgodovinsko dejanje razgibano, tragično, dramatsko popolno in mora pokazati resnično žalostno ali pretresljivo človeško usodo.

Izberimo torej dejanje, ki ustreza tem zahtevam. Vzemimo usodo velike egiptanske vladarice Kleopatre, ki je s svojo ljubeznijo do dveh markantnih osebnosti, do Cezarja in Marka Antona, odločilno vplivala na razvoj svetovne zgodovine. Dve nasprotji! Vojaški Rim, ki se je povzpela kljub svojim notranjim bojem do popolnega gospodarstva vsega takratnega sveta in Sredozemskega morja — pa pestra pomehkuženost razpadajočega prekulturnega helensko-jutro-

velike ženske, usoda njihovih narodov, njihove kulture. Tragična povezanost človeških usod teh treh velikih ljudi je pritisnila zgodovinskim dogodkom neizbrisni pečat.

Tudi v zgodovinskem filmu vpliva na človeške čute brezčasnost človeške usode. Zgodovinski film lahko prikaže zgodovinske dogodke seveda bolj prepričevalno kakor zgodovinska gledališka igra, bolj živo kakor zgodovinski roman, ker pokaže vsa dejanja v sliki, ljudi in naravo, ker govori.

Paramount je s filmal Kleopatro in dokazal, da je kos svoji nalogi. Razkošni slavnosti na egiptanskem dvoru sledi burno narodno zborovanje na rimskem forumu, temu železni korak legij, ropot egiptanskih bojnih vozov, divji spopad sovražnih mornaric na morju. Vsa ta doživetja je nanizal filmski režiser z močstvom roko. Dinamika dejanja, pisanost in razgibanost njegovih stik dokazujejo, da gre zgodovinskemu filmu za resno mesto, kajti pred našimi očmi oživi zgodovina, o kateri smo sicer samo slišali in brali.

Willy Fritsch pride v Beograd

V Berlinu, oktobra

V našem Primorju sta Brigita Helm in Willy Fritsch igrala za film »Otok«. Willy Fritsch je častnikarjem zaupal, da bo v najkrajšem času osebno prisostvoval krstni predstavi filma v Beogradu.

Willy Fritsch je menda najbolje plačani nemški filmski igralec, to pa prav

gotovo zaradi tega, ker ga ženski svet toliko občuduje. Dela ima zmerom čez glavo, ves svoj prosti čas pa »mora« zabiti z obiski prijateljev (pa je prijatelj menda več vmes), znanec itd. Nekemu spretnemu častnikarju se je posrečilo, da

je »vdrl« v njegov avtomobil, ko je moral čakati na križišču stražnikovega znaka za prosto pot.

Temu častnikarju je Willy izdal skrivnost svoje poroke z Lillian Harveyev. Poročila sta se torej še pred odhodom Harveyeve v Ameriko. Nihče ni vedel, da se nameravata poročiti, a tudi sama ništa vedela, kdaj se bosta »utegnila« poročiti. Lepega dne, ko sta bila ravno prosta, sta sedla v avtomobil in se odpeljala v cerkev. Cele tri mesece ni živa duša nič vedela o njuni poroki — in še potem ne bi nihče zvedel, če bi bil klepetavi župnik držal jezik za zobmi.

Med mlado zakonsko dvojico je velika luža, toda zaljubljenca si pišeta sleherni dan, vsak teden po enkrat se pa po kablu malo porazgovorita.

Vzlic stalnemu dopisovanju, telefonskim pogovorom in telefonskim poljubom med Hollywoodom in Berlinom se pa zdi, da njuna ljubezen ne bo trajala do groba, kajti že zdaj se sliši, da se bosta Fritsch in Harveyeva kmalu ločila. Neki ameriški milijarder dvori lepi igralki na vse pretege, ji ponuja vse svoje bogastvo, in — ženska je pač ženska...

Brigita Horneyeva je zaljubljena v slivovko

V Dubrovniku, oktobra

V nekem dubrovniškem hotelu se je pogovarjala znana filmska igralka Brigita Horneyeva s častnikarji o filmu »Bosenci«. Po njenem mnenju je film si-

jajno uspel, zlasti ji je pa ugajala okolica, v kateri je filmala.

Filmska igralka se je hudo priloževala zastran nizkih plač.

»Časih,« je dejala, »si je dober igralec lahko prihranil kaj za slabe čase, današnji dan pa mu ne ostane niti prebita para. Čeprav je plača v primeri z drugimi smrtniki silno visoka, porabi filmski igralec skoraj vse za stanovanje, avto, postrežbo, cvetlice in bog ve kaj še vse. To je draga reč; jaz nimam niti pet par v banki.«

O ženitvi ima prav lepo mnenje:

»Nikoli še sicer nisem imela časa mišliti na možitev, čeprav je to važna in dobra stvar. Če se bom pa kdajkoli odločila za zakon, bom dala filmu in avto ljejem slovo in bom samo še gospodinjala.«

Brigita Horneyeva se zdi pravi »gourmand«, ker je med pogovorom silno hvalila našo slivovko in pršut. Slivovko bo celo nesla s seboj v Nemčijo. Tudi naše Vardarke ji zelo ugajajo. Brigita je namreč strastna kadilka.

Brigita Helmova potuje na Grško

V Atenah, oktobra

Atenski časniki javljajo, da bo znana filmska igralka Brigita Helmova kmalu obiskala grško prestolnico. Grki ji z navdušenjem pripravljajo slavnosten sprejem.

O priliki njenega obiska bodo v Atenah vrteli njene najboljše filme.

Neprespane noči

V družbi so govorili o moških. Neka mlada, lepa filmska igralka je pripovedovala:

»Strašno je, da moram v vsakem drugem ljubavnem pismu brati: »Ljubim Vas, obožujem Vas. Hrepenenje po Vas mi že deset noči ne da spati!« Kaj naj storim? Saj vendar ne morem vseh teh moških zibati in jih s pesmijo uspavati!«

»Saj tudi ni treba!« je odgovorila stara Sandročka. »V mojih časih, drago dete, sem dobivala prav toliko ljubavnih pisem kakor vi zdaj. Vsem tem »ponočajnikom«, ki so mislili name, namestu da bi spali, sem odgovorila — seveda samo, če so priložili znamke za odgovor: »Kar se tiče vaših neprespanih noči, vam priporočam dvoje sredstev: vzemite uspavalni prašek — če to ne pomaga, pa lézite podnevi in spite!«

Govoriva o čem drugem

Ko se je vrnila neka filmska igralka s potovanja po Evropi v Hollywood, je pripovedovala o svojem zmagovalstvu v evropskih mestih. Pripovedovala je in pripovedovala... ure in ure... Nenadoma se je zdržnila in dejala: »Zdaj sem pač že dovolj govorila o sebi. Pomeniva se kaj o vas. Povejte mi na primer, kako je Vam ugajal moj poslednji film...?«

Filmske novice

Anglija

Pogajanja med angleško filmsko produkcijo in Ernstom Lubitschem so dovršena. Prihodnje leto bo vrtel Lubitsch za Toeplitza v ateljejih »Estaree« nov film. Ernst Lubitsch je vezan s pogodbo na Paramountovo družbo v Hollywoodu, vendar je dobil nedavno dopust, da je za družbo Metro-Goldwyn-Mayer sfilmal »Veselo vdovo«. Zdaj dela spet pri Paramountu in pojde drugo leto za delj časa na Angleško.

Italija

Družba »Caesar-Film« v Rimu pripravlja film »Jeane Dore« po znani odrski igri Tristana Bernarda. Glavno vlogo, ki jo je nekdanja igralka Sara Bernhardova, bo igrala v filmu slavnita italijanska igralka Emma Gramatica. Film bo izdelan v italijanski in francoski verziji. Rokopise je napisal Benno Vigny.

V rimskih ateljejih »Cines« igra mlada Dunajčanka Lotte Menas glavno vlogo v filmu »Kiki«. Šele pred kratkim je ta igralka, ki jo je angažiral režiser Braggaglia o priliki neke operetne turnee bratov Schwarz, igrala v isti produkciji v filmu »Czibi«.

Avstrija

Na Dunaju so nedavno ustanovili novo filmsko družbo z imenom »Wito«. Družba bo izdelovala in posojala svoje filme. Ustanovitelj družbe je Adolf Widlak, ki je nekoč že imel svoje lastno filmsko podjetje »Sonofilm«. Prvo delo, ki ga namerava družba filmati, bo Lehárjeva opereta »Kjer škranček žvrgoli«.

Primerjajte

ceno in kakovost našega blaga, odločili se boste za nakup zimskega plašča in perila pri trdki

Drago Gorup & Co.

LJUBLJANA, Tyrševa cesta 14 (Dunajska cesta)

Sličice iz nočnega Beograda

Kavalirji, ki jih ženske plačujejo

Kako žive beograjski „makroji“ in plačani plesalci. — „Odlične“ dame ne sleparijo z nagradami... če jim je kavalir pogodu

Povojni Beograd s svojim prilično razvitim kozmopolitskim življenjem ni samo poln raznih rafiniranih zabav, temveč je ustvaril tudi nešteto novih plodonosnih poklicev. K tem spadajo tudi tako imenovani makroji in žigolaji,* ki so zadnja leta narasli kakor gobe po dežju, in poklicni zaročenci. Vsi ti žive, dobro živijo; »služba« jim imenitno nese. Nič ne delajo, od nikogar niso pododovali, starši so jim siromašni — a vendar so zmerom lepo oblečeni, po najnovejši modi, in denarja imajo, da ne vedo kam z njim. Zakaj ženske dobro plačajo...

V »Petit-Parisu« je vse polno gostov. Vse raja in se zabava. Polnoč je že davno minila. V kotu sedi par: on in ona. Ona je mlada in lepa. Na rokah se ji iskre dragoceni prstani, za vratom ji visi dragocena ogrlica, na zapestjih se ji leskečejo zapestnice. Vdova je. V zakonu ni imela sreče. Ko ji je bilo dvajset let, se je poročila, živela dve leti z možem, le to se je pa v začetku leta oblekla v črno. A ne za dolgo. Že v maju, ko so pognale prve cvetlice, je imela na sebi škrlatno toaletto iz najdražje svile. Zakaj on, pokojnik, je bil bogat industrijec.

In on, ki sedi z njo za mizo: visok, lep mladenič, z globokimi sinjimi očmi. Nenavadno eleganten, zmerom oblečen po najnovejši modi. Njegovi so siromašni. Sin je nekega sluga na poštni hranilnici. Oče dela ves dan in nima denarja, on pa nič ne dela in ga zmerom ima. Čudna usoda. Takšno je življenje. Na mladih sloni svet...

Ta dva sta stalna gosta nočnih lokalov, zlasti »Petit-Paris«. Od devetih zvečer pa do treh zjutraj sta zmerom tu, za isto mizo, v istem kotu. Prijetno se zabavata. Časih tudi zaplešeta, navadno pa šampanjizirata. In razsipata denar. Prav za prav on, kajti vselej plača on... Ljudje se pa ne morejo načuditi, odkod mu toliko denarja.

Odkod? Zasluži ga. Njegova gospodarica, dama, ki z njo pije šampanjec v kotu, je zelo radodarna. Dobro plačuje. Njegova »služba« ni težka. Samo njo spremlja, gleda, da jo zabava, da jo spravlja v dobro voljo — nič drugega. Ne mislite, da je vanj zaljubljena, da ga ima rada. Narobe, dostikrat pravi, da jo dolgočasni, da ji je zoprno, toda... njegova »služba« je samo ta, da z njo hodi, zakaj njej se hoče lepega, mladega gospoda, ki se lahko z njim postavi v nočnih lokalih. Kadar sreča kakšno »partijo«, je pa njegova vloga končana, takrat je prost. Poljubi ji graciozno roko in odide, ona se bo pa dalje zabavala z drugim. Samo to pot drugače.

* Makro je ponašena oblika francoske besede *maquereau* in pomeni v prvotnem pomeni zvodnika, potem pa vobče moškega, ki je ženskam za plačilo na razpolago. — Gigolo (izg. žigoló) je francoski izraz za poklicnega plesalca, ki je v službi nočnega zabavišča in je damam pri plesu na razpolago. Spreten gigolo zasluži lepe tisočake, zakaj ženske so radodarnije od moških in ne skoparijo z napitninami.

Njen novi kavalir ni makro, temveč resen »kandidat«.

Mlada lepa dama, šele pred kratkim se je poročila. Hči nekega trgovca, imovitega seveda, ki se je ubil pri neki avtomobilski nesreči. Njegova hči se je izobrazila v »inozestvu«. Tam se je navadila svobodnega življenja. Toda malomeščanska morala ni razumela teh njenih svobodčin. Obsojali so jo. Znanci so jo neprestano opozarjali, da kot dekle ne sme tako živeti. Tedaj je začela razmišljati, kako bi se rešila iz tega nevšečnega položaja, in našla ga je. Sklenila se je poročiti, da postane popolnoma svobodna.

Tako je tudi storila. Pred kakšnim letom ali dvema se je seznanila z nekim odvetniškim pripravnikom, polizanim mladim gospodičem. Pogodila sta se. On je pristal, da jo vzame za ženo, ona mu je pa za to obljubila tri sto tisoč dinarjev. In sta se poročila. Mladi zakonski mož je spravil denar, mlada žena je pa vsa srečna vzkliknila:

»Hvala Bogu, zdaj sem svobodna!«

Minevali so dnevi. Mladoporočenca sta živela »sodobno« zakonsko življenje. Ona v svoji hiši, on v svoji. Le redko sta prihajala drug k drugemu na obisk. In oba sta bila zadovoljna. Tako je minilo leto.

Toda nekega dne že pod večer se je mlada žena oglasila pri svojem »možu« v njegovem stanovanju. On se je začudil, malone osupnil. Ljubeznivo jo je sprejel, ji pomagal odložiti razkošni plašč in jo povabil, naj sede. Ona je odklonila, še več, razsrdila se je. Saj ni zaradi tega prišla! Namen njenega obiska je bil čisto drug. »Mož« je skomignil z rameni in poslušal, kaj mu ima »žena« povedati.

»Dobro veste, kakšna je najina pogodba,« je začela ona. »Mislim, da sva dovolj dolgo živela v zakonu« in da je že čas, da se ločiva. Meni se hoče svobode.«

»O, prosim,« je ljubeznivo odvrnil »mož«. »Samo vprašanje je, koliko za to dobim?«

»Saj sva se vendar že dogovorila...« je odgovorila »žena«.

»Dogovorila...« že res, toda premislil sem se...«

»Torej se nočeš ločiti?« je v drugo vprašala mlada žena, željna »svobode«.

»Tega ne trdim, samo...«

»Samo denarja bi še hotel, ne?«

»Tako je.«

»Koliko?«

»Pet sto tisoč dinarjev,« je mirno odgovoril »mož«.

»Pol milijona?« je osupnila ona.

»Natanko toliko.«

Do pogodbe pa ni prišlo. Pozneje je še v drugo poskušala, spet brez uspeha. Takrat je zahteval še več. Za denar je postal »mož«, zato je popolnoma prav, če se za denar tudi razporeči...

Nočno plesišče. Polno najodličnejše gospode. Vanj zahaja beograjski mondni svet. Jazz razbija. Pari se zaljubljeno vrte. Potem se začne sladkoben tango. Pari se po taktu obračajo. Med njimi zbuja pozornost mlad in lep kavalir. Nenavadno je pozoren nasproti svojim plesalkam. Pleše z vsemi damami po vrsti. Zdaj se pravkar vrtil z neko močno damo blizu petdesetih. Stiska se k njej in se skoraj izgublja za njenim ogromnim telesom. Ljubeznivo se ji smehlja.

»Lepo plešete, mali,« pravi ona.

»Da, madame,« se priklanja on.

»Pridite še drugič pome, simpatični ste mi.«

»Na uslugo, madame,« se prikloni »mali« in odide.

Pozneje se je spet priklonil pred starikavo debeluško. In se začel vrteti z njo. S čela mu je curljal znoj. Dama se mu smehlja. Diskretno vtakne roko v njegov žep, on se ji pa še ljubeznivo nasmeje.

Valčka je konec. Kavalir se prikloni. Kakor slučajno se prime z roko za žep. Nekaj je zašelestelo. Še globlje se prikloni in odide iz lokala, da se malo — ohladi...

Dve sto dinarjev je našel v žepu. Zadovoljen je. Kako tudi ne bi bil! Imel je dober dan. Razen redne plače, ki jo dobi od lastnika lokala, je spravil nocoj v žep še dve ali tri »nagrade«.

Elegantna dama stopi v neki lokal na »Terazijah«. Zunaj pred lokalom ni bilo nikogar »po njenem okusu«. Sami starejši gospodje. Zdaj gleda po gostih, ki sede v udobnih naslanjačih. Mnogo mladih gospodov je med njimi. Sami sede. Dama naroči sladoled. Natakak ga ji prinese. Sodobna ženska je in ve, kaj hoče.

»Gospod natakak,« ga pokliče k sebi in mu stisne v roko bankovec, »rada bi...«

Toda natakak je že sam razumel. »Za tri ali štiri ure ali več?« vpraša.

»Do devetih zvečer.«

»Po dvajset dinarjev ura, ali kaj boljšega?« vpraša spet natakak.

»Boljšega... najboljšega.«

Natakak odide, kmalu nato pa prisede k dami lepo polizan mladenič. Globoko se prikloni in ji poljubi roko. Dva sladoleda sta na mizi. Še malo sta posedela. On je galantno plačal. Nato sta odšla ven. Njen avtomobil je že čakal. Motor je zabrnul in avto je odhitel proti Avali.

Okoli devetih sedi polizani mladenič spet v udobnem naslanjaču. Ne-

GROF MONTE-CRISTO

Nadaljevanje s 5. strani

Zato dvigne roko in izgovori počasi in razločno:

»Pri svoji časti vam prisežem, da bom čakal, kaj mislite storiti proti nameri gospoda Epinaya.«

»Dobro,« prihrdijo starčeve oči. »In zdaj, gospod, zapoveste, da odidem?«

»Da.«

Morrel se prikloni v znamenje, da se vda v njegovo voljo.

»Ali mi dovolite, gospod, da vas vaš sin poljubi, kakor vas je pravkar poljubila vaša hči?«

Izraz Noirtierjevih oči ni pripuščal dvomja. Mladi mož pritisne svoje usnice na starčovo čelo — prav tja, kamor je malo prej pritisnila Valentina svoj poljub.

Potem se še enkrat prikloni pred starcem in odide.

V prvi sobi ga je čakal stari Barrois in ga spremil po temnih hodnikih do majhnih vrat, ki so držala na vrh. Tam ga pusti samega. Morrel odide naglo do ograje, se počene čezno in odhiti k skrivališču, kjer je bil pustil konja in voz; bila sta še zmerom tam. Ulrujen sicer, a z olajšanim srcem skoči v voz in počene proti Mesleyevi ulici. Ko je bil doma, je takoj legel in zaspal kakor ubit.

XVII

Grobnica rodbine Villefortove

Dva dni pozneje okoli desetih dopoldne se je zbrala pred hišo kraljevskega prokuratorja skupina ljudi, na ulici je pa stala cela vrsta žalnih voz in privatnih kočij.

Eden teh voz je bil čisto posebne vrste; bil je ves prevlečen s črnim, po obliki je pa spominjal na tovorni voz. V njem je bilo truplo markiza Saint-Merana.

Tedaj se pripelje še drugi voz, prav tako ves v črnem, in se ustavi pred Villefortovo hišo. Uslužbenci pogrebneга zavoda vzamejo iz njega krsto in jo nalože v že pripravljeni mrliški voz. Oba mrtveca so imeli pokopati na pokopališču Père-Lachaisu, kjer je imel gospod Villefort svojo rodbinsko grobnico.

Beauchamp, Debray in Chateaurnaud so se peljali v istem vozu in ugibali, kaj je bilo neki vzrok nenadni markizini smrti.

»Gospo Saint-Meranovo sem videl še lani v Marseillu, ko sem se vrnil iz Alžira,« pravi Chateaurnaud. »Bila je tako zdrava in čila, kakor da ji je namenjeno najmanj sto let. Koliko ji je bilo?«

»Šest in šestdeset let,« odvrne Albert; »vsaj Franc mi je tako pravil. Toda položila je ni starost temveč žalovanje za markijem. Pravijo, da se po njegovi smrti sploh ni več prav osvestila.«

»A za nečim je vendar morala umreti,« meni Debray. »Žalost sama je tako hitro ni mogla po-
brati.«

»Menda jo je kap zadela.«

navadno dobre volje je. Mimo njega pride natakak. Gospodič diskretno potegne denarnico iz žepa in položi na mizo stolak.

»To je za vas,« reče natakakju.

»Odlična dama,« pripomni natakak.

»Da,« se zasmeje polizani mladič.

»Odlična dama!...«

»Kap?« se začudi Beauchamp. »Ne bi rekel. Srečal sem gospo Saint-Meranovo enkrat ali dvakrat v življenju. Bila je majhne in slabošte postave; takšne ljudi le redko kap zadene.«

»Naj že bo tako ali tako,« se oglasi Albert, »naj jo je spravil na drugi svet zdravnik ali bolezen — gospod Villefort, gospodična Valentinova ali prav za prav naš prijatelj Franc je z njeno smrtjo podedoval lepo premoženje: najmanj svojih osemdeset tisoč frankov rente bo imel, če kaj vem.«

»Dediščina, ki se bo po smrti starega jakobinca Noirtierja še podvojila.«

»O, to vam je žilav ded,« se zasmije Beauchamp. »Človek bi rekel, da je stavljal s smrtjo, da bo preživel vse svoje dediče. Saj res, kje je pa Franc?«

»V prvem vozu z gospodom Villefortom; on vidi v njem že člana svoje družine.«

V vseh vozovih, ki so bili v izprevodu, so govorili skoraj iste reči. Vsi so se čudili, kaj je neki tako iznenada pobralo markija in njegovo ženo; toda nikomur ni prišla niti v sanjah na misel strašna skrivnost, ki jo je gospod d'Avrigny ono noč zaupal gospodu Villefortu.

Čez kakšno uro so bili na pokopališču. Ko so pogrebci izstopili, je zagledal Chateau-Renaud Morrela, ki se je bil sam pripeljal; stopal je bled in molče po ozki, s tisami obrobjeni poti.

»Vi tudi?« vzklikne Chateau-Renaud in prime mladega stoletnika pod roko. »Ali mar poznate gospoda Villeforta? A kako, da vas potem še nikoli nisem videl pri njem?«

»Gospoda Villeforta ne poznam,« odvrne Morrel, »pač pa sem poznal gospo Saint-Meranovo.«

Takrat pristopi k njima Franc in Albert.

»Kraj sicer ni primeren za seznanjanje,« reče Albert. »A kaj bi tisto, saj nismo praznovorni. Gospod Morrel, dovolite, da vam predstavim gospoda Franca Epinaya, svojega dragega tovariša s potovanja po Italiji. Ljubi Franc, tole je gospod Maksimilijan Morrel, dragocen prijatelj, ki sem se seznanil z njim v tvoji odsotnosti. Njegovo ime si v pogovorih z menoj dostikrat slišal, vselej, kadar je bilo govora o duhovitosti, srčni dobroti in ljubeznivosti.«

Morrel prvi mah ni vedel, kaj naj stori. Vprašal se je, ali ne bi bila nizkoletna hinavščina, če bi prijazno pozdravil moža, ki ga je mrzil. Toda spomnil se je svoje prisege in se je premagal.

»Gospodična Villefortova je golemo zelo žalostna?« se obrne Debray k Francu.

»O, in še kako; davi je bila tako srta, da je skoraj nisem spoznal.«

Te na videz nepomembne besede so zadele Morrela v srce. Ta človek je torej videl Valentinovo in z njo govoril!

Mladi častnik je moral zbrati vse svoje moči, da ni prelomil prisege, ki jo je dal Valentinu. Hlastno je prijel Chateau-Renauda za roko in ga potegnil h grobnici, kjer so bili postavili obe krsti na zemljo.

Se nadaljuje na 3. strani v 4. stolpcu

Pazite na svoje zdravje?

Par besed o tuberkulozi

Sušica je najbolj razširjena bolezen in se loti vseh organov; podedljiva pa ni. — Nekaj navodil, kako se je ubranite. — Tuberkuloza je ozdravljiva

Tuberkuloza se loti vseh organov: pljuč, žlez, kože, kosti, možganske mreže, rebrne mreže, trebušne prepone itd. In vse označuje kakor katar pljučnih vršičkov, skrofuloza, nabreklost žlez, mrzli absces, lupus, sušica, ftiza in podobno so po navadi samo učeni izrazi za tuberkulozo ali sušico.

Tuberkuloza v svojih različnih oblikah je pač najpogostejša bolezen pri človeku. Toda nikoli ni prirojena ne podedovana. Prirojeno je kvečjemu nagnjenje za tuberkulozno obolenja; v takšnem primeru se zdravnik izraža o fizični zunanjosti: ozka, tesna in ploska prsa, dolg vrat, splošna mršavost, bledost, slabost in neopornost.

Skoraj zmeraj je vzrok bolezninalezba, glavni vir tuberkuloze je pa človek, ki izpljuva tuberkulozne bacile.

Vsaka tuberkuloza je posledica tega bacila. Odkril ga je leta 1882 znameniti zdravnik Robert Koch. Ti bacili se imenujejo tuberkli in prodrejo v tkivo, kjer povzročijo značilne izpremembe. Od bacilov prizadeti deli pljuč se omehčajo in raztope ter pušče na svojem mestu vrzeli, kaverne imenovane, iz katerih izkašljejejo bolniki z bacili pomešan gnoj. Če se pri tem načne tudi katera žila, kašlja bolnik kri. V zvezi z obolenjem se pojavljajo vročina, utrujenost, glavobol, hujšanje, hudo nočno potenje itd.

Tuberkli so silno majhni in jih je moči opaziti le z drobnogledom s tisočkratno povečavo, pa še takrat le tedaj, če jih na poseben način pobarvajo. Kako majhni so ti bacili, se vidi iz tega, da jih je treba postaviti 300 do 400 drugega zraven drugega, da merijo vsi skupaj šele en milimeter.

Tuberkulozo lahko dobe tudi živali. Posebno tiste, ki se hranijo z rastlinami; najbrže temelji na tem dognanju metoda nekega francoskega učenjaka, ki zapisuje jetičnim ljudem obilno mesno hrano. Na srečo so živalski tuberkli za človeka manj nevarni od človeških bacilov; zato tudi ni umesten prevelik strah recimo pred uživanjem sirovega kravjege mleka.

Boj proti tuberkulozi mora veljati v prvi vrsti tuberklom. Kdor je bolan na pljučih, naj ne pljuva na tla; na tleh se pljunek posuši in pridejo bacili s prahom v zrak, ali jih pa s čevlji prinesemo v sobo. Tudi morajo bolniki paziti, da ne kašljajo v človeka. Tudi poljubljanje utegne biti zelo nevarno.

Drugi činitelj: gledati je treba, da se odpornost zdravega človeka utrdi s smotrno higieno: z osebno snažnostjo, skrbjo za čistost in dober zrak v stanovanjih, z izdatno hrano, z omejitvijo kajenja in alkoholiziranja, s pažnjo, da se človek ne pomehkuži, itd.

Pri zdravljenju tuberkuloze je prvi pogoj mir, najbolje mir v snažni, s prahom in dimom nezastrupljeni in pred vetrom zavarovani okolici: zdravljenje na svežem zraku. Če človek leži, imajo bolna pljuča mir ter jim ni treba toliko delati. V novejšem času zdravijo tuberkulozo tudi operativno.

Kdor je obolel za tuberkulozo, mu nikakor ni treba obupavati. Tuberkuloza je skoraj zmerom ozdravljiva. Posebno v začetku. Čim prej se začne bolnik zdraviti, tem več upanja je, da bo ozdravel.

DROBIŽ

Če vam izpadajo lasje, si otrite lasišče z enoodstotnim salicilovim alkoholom.

Nevrastenija je ozdravljiva in ne izključuje opravljanja poklica.

Veramon je zmes nekako ene tretjine veronala in dveh tretjin piramidona. Običajne veramonske tablete tehtajo 0,4 grama in vsebujejo torej dobro osminko grama veronala. Več ko dve do tri tablete veramona ne jemljite na dan; pet do šest tablet vsebuje že toliko veronala, da bi se pokazali znaki zastrupljenja.

Saharin je 250 do 300 krat slajši od sladkorja. V majhnih količinah je neškodljiv.

Normalen človek odda na dan skoraj 1 liter urina, čeprav ne bi nič pil. Saj je skoraj v vsaki jedi največ vode, tako v sadju 80—90%, v mesu 70—80%, v sočivju 60—80% in celo v kruhu je je 30—40%. Če pojemo pol kile sadja, smo torej privredili telesu okoli 4 decilitre vode.

Paraliza. Zdravljenje progresivne paralize sestoji iz umetne okužbe z malarijo, nato pa zdravljenja s salvarzanom. Skoraj polovica paralizikov je na ta način ozdravljivih. Ta recept je dal profesor dr. Julius Wagner-Jauregg. Če se paralizik ne zdravi, postaja čedalje bolj bebast in umre čez tri ali štiri leta kot popoln idiot.

HUMOR

Ford in osel

Na cesti stoji Fordov avto. Mimo pride osel, ki ni še nikoli videl Forda, in ga vpraša:

»Kaj si pa ti prav za prav?«
»Jaz? Avto!«
»Tako? Potem sem pa jaz najmanj konj!«

Nalagal je je

»Zakaj si pa razdrla svojo zaroko, Ema?«

»Ker me je zaročenec nalagal. Pomislil: prejšnji teden je šel na potovanje in mi je rekel, da ga tri dni ne bo. In kaj se zgodi? Še tisti večer se je vrnil in me kajpada dobil z drugim!«

Ne ve, kaj govori

»Moj sinček je star šele devet mesecev, pa mi že pravi: Papa, papa.«

Domači prijatelj: »Moj Bog, kaj hočete! Tako majhen je, da pač še ne ve, kaj govori!«

Zakonski pogovor

»Zakaj se prav za prav srdiš name?«
»Pozabila sem že — toda odpustim ti prav gotovo ne.«

V gledališču

»Zakaj pa tako navdušeno ploskate? Saj ste vso predtavo prespali!«

»Ravno zato! Ze tri dni in tri noči nisem zatisnil očesa. Rečem vam, ta drama je imenitna. Boljša od najboljšega veronala!«

Definicija ženske

»Ženske so kakor deli sveta.«
»Zakaj?«
»Nu, z 20 leti so vroče kot Afrika, s 30 divje kot Azija, s 40 na višku tehnike kot Amerika, s 50 zgarane kot Evropa, s 60 zapuščene kot Avstralija in s 70 mrzle kot polarni kraji.«

V šoli.

Učitelj: »Kateri dve besedi učenci največkrat rabijo?«
Učenec: »Ne vem.«
Učitelj: »Zadell!«

Povečanje prihrankov

Vam omogočamo kljub težkim časom.

Ničesar drugega Vam ni treba napraviti kot da od svoje plače oziroma dohodkov odločite četudi najmanjši, a zato stalni znesek za svojo bodočnost. Vse drugo Vam izvedemo sami, ako se zglosite pri nas.

Samo načrtno varčevanje Vam pri sedanjih pičlih dohodkih zagotovi, da dosežete načrt, cilj, za katerega je potreben denar (za izlet, tečaj, šolanje, zidavo, gospodarsko osamosvojitve, preskrbo za starost, bolezen ter doto itd.). To je novi način štednje, s katerim hočemo tudi nepremožnim pomagati do blagostanja.

Ravno zato se Vam obrestuje ta denar po izredno ugodni obrestni meri ter samo ob sebi umevno tudi redno izplačuje.

Na ta način spravite svoj prihranek varno, plodonosno, vsak čas razpoložljivo. Blagovolite se le obrniti pismeno ali osebno na

Hranilnico Dravske banovine

Ljubljana // Celje // Maribor

Dobra goveja juha

Nekateri ljudje sicer precejujejo redilnost goveje juhe, resnica pa je, da je dobra goveja juha tečna in tudi redilna, če skuhamo kaj dobrega varjo.

V svetlo govejo juho vkuhamo temne jedi, v temno svetle.

Svetlo govejo juho pripravimo: V mrzlo vodo vložimo očisto zelenjavo (petersilj, korenje itd.), meso pa šele v vrelo vodo. Govedina mora v pokritem loncu prav počasi vreti dve uri. Meso ne smemo pred kuhanjem puščati v vodi, temveč ga moramo tik pred kuhanjem samo hitro, vendar dobro oprati. Meso je treba tudi močno stolči, da se žile in kite ločijo od mesa, kajti le tedaj postane meso res mehko. Če je juha premastna, je treba priliti zametalko hladne vode, pa se vsa mast zbere na površini.

Temno govejo juho pripravimo: očisto zelenjavo, korenje, jetra ali vranico pražimo v masti s

čebulo, dokler ne zarjavi. Na to nalijemo hladno vodo. Vse drugo glej zgoraj.

Redilno govejo juho pripravimo: Meso, kosti in vse dodatke denemo v mrzlo vodo in kuhamo počasi dve uri v pokritem loncu. Pri kuhanju se izločijo iz mesa redilne snovi, ki ostanejo v juhi. Meso postane seveda suho. Če kuhamo na ta način, se tvorijo vrh juhe pene, ki so jih gospodinje nekoč posnale. Tega pa nikar ne delajmo, kajti prav v teh penah je mnogo redilnih snovi. Lonec mora pač biti dovolj velik, da pene izpod pokrova ne prekipevajo. Pene se pokuhajo v rumen sok.

Kdor želi dobro meso, pa mu za juho ni toliko mar, naj malo popraži meso na vseh straneh skupno z zelenjavo, korenjem itd. Zaliti je treba s toplo vodo. Zaradi tega se strdijo beljakovine na površini mesa, zamašijo luknjice v mesu, meso pa ostane sočno in okusno. *

Kuminovo meso

Pol kile puste svinjine zrežemo na majhne kocke. V masti pražimo dve veliki fino narezani čebuli, dokler lepo ne zarumenita, vložimo oprano in slano meso, potresemo malo kumine, popra in majarona in zalijemo samo s toliko vode ali juhe, da se ne prismoči.

Zalivati je treba stalno, a zmerom le malo, dokler se meso ne zmehča. Pol kile krompirja zrežemo na večje kocke, ga pridenemo že omehčanemu mesu in dušimo, dokler se ne zmehča.

Nadevan krompir

Olupljen krompir izdoblamo, pustimo si pa pokrovček, krompirjevo sredico, ki smo jo nastrgali iz krompirja, sesekljamo prav na drobno in ji primešamo nasekljano klobaso ali pa meso. S tem nadevamo krompir, pokrovček pa pritrdimo z zobotrebci. V kozici raztopimo mast in položimo vanjo krompir. Za vsakih deset krompirjev zžvrkljamo po dve jajci in osminko smetane, ali pa okisanega mleka in solimo. S to zmesjo zalijemo pripravljene krompir, pokrijemo

Barvanje las

ni več potrebno pri strokovnjakih, ker si jih z Oro-barvo za lase, ki jo dobite v črni, rjavi, temnorjavi, svetlorjavi in plavi barvi, lahko vsakdo sam barva in je postopek zelo enostaven in stalnost barve zagotovljena. 1 garnitura z navodilom stane Din 30.—. Po pošti razpošilja parfumerija Nobilior, Zagreb, Ilica 34.

Dlake, cenj. dame!

na licu itd. Vas ženirajo, kvarijo Vam lepoto, eleganco in sramežljivost.

»Venerac eliksir Vas reši v par sekundah, brez bolečin, brez opasnosti vseh nepotrebnih dlak.

Naročite še danes lepo dišeči »Venerac eliksir, ne bo Vam žal.

Dobi se ali po pošti pošlje:

1 stekl. za Din 10.— (predplačilo), na povzetje 18.—, dve Din 28.—, tri Din 38.—.

COTIĆ RUDOLF, Ljubljana VII

Janševa 27 (prej Kamniška 10 a)

kozico in dušimo, dokler se krompir ne zmehča.

Orehovi obročki

Deset dek nastrganih orehov in 10 dek sladkorja stolčemo v možnarju. Na deski zgnemo orehe s 5 dekami sesekljanih rozin in celim jajcem hitro v testo. Desko potresemo s sladkorjem, razvaljamo testo za nožev hrbet in izrežemo z likom obročke.

Pekačo omastimo, položimo nanjo obročke in jih počasi pečemo v pečnici. Še vroče pomažemo z marelično mezgo. Še okusnejši so obročki, če na ohlajene kanemo še malo limonovega soka.

Narastek iz rezancev

V slani vodi kuhamo domače ali kupljene rezance, jih odcedimo in polijemo z mrzlo vodo. Za pol kile

IZJAVA

S tem opozarjamo vse imejitelje Singer šivalnih strojev, da ima trdka svoje mehanike, ki popravljajo stroje znamke Singer brezplačno na podlagi kupov, izdanih pri trdki.

Naši mehaniki imajo pooblastila poleg slike in je kontrola mogoča, ako se jih legitimira.

To obvestilo izdajamo, da imejitelji Singer šivalnih strojev ne nasedajo raznim lažnim mehanikom, ki se izdajajo pod našim imenom, pokvarjajo stroje in povzročajo s tem, da zaračunavajo delavni čas, strankam nepotrebne stroške.

Prosimo, da vse takšne primere prijavite takoj policiji ali orožništvu.

Kdor nima še kupona za brezplačno popravilo Singer stroja, naj isto takoj zahteva od zastopnika ali v najbližji trgovini Singer.

Singer šivalni stroji d. d.

Din 1000- plačam

ako Vam »Radio Balzame« ne odstrani kurjih oces, bradavic, trde kože, bul itd.

Že dalj časa nisem nič naročil, ker ljudje poskušajo raznovrstna sredstva, a sedaj so se prepričali, da je Vaš preparat še najboljši. In ga zopet zahtevajo. Frane Maček, čevljarna, Dol. Logatec.

Zahtevajte povsod v Vašem interesu samo »Radio Balzame«. Dobi se ali po pošti pošlje: 1 lonček za Din 10.— (predplačilo), na povzetje Din 18.—, dva 28.—, tri Din 38.—.

RUDOLF COTIĆ, Ljubljana VII

Janševa 27 (prej Kamniška 10 a)

rezancev potrebujemo dva rumenjaka, sirovo maslo, 10 dek sladkorja, nekoliko vanilije in pol zavojčka pečilnega praška. Te dodatke dobro zmešamo in jih pridenemo rezancem, h koncu pa dodamo še sneg dveh beljakov.

V omaščeno pekačo naložimo polovico rezancev, jih potresemo z narzanimi ali nastrganimi jabolki,

Adria prašek je boljši

drugo polovico rezancev pa denemo na vrh. Narastek pečemo v pečnici in ga serviramo vročega.

Češpljeve rezine

Iz 8 dek stepene masti, dveh jajc, pol kile moke, 2 dek vzhajane kvasa, malo soli in mleka stolčemo lepo testo in ga pustimo vzhajati. Dve pekači omastimo in pomokamo in položimo vanje za prst debelo zvaljano testo, ki ga pomažemo s sladko češpljevo mezgo in pustimo še pol ure vzhajati. Iz dveh beljakov stolčemo sneg, ki ga razmažemo na že pol pečeno testo. Zaradi snega ostane jed delj časa sveža. Pečeno jed zrežemo na primerne kose. *

Vabimo Vas k nakupu v
najcenejši oblačilnici

A. Presker

Sv. Petra cesta 14

Če še ne veš

Duh po oljnati barvi, zlasti ko osvežujemo s pleskanjem pohištvo, je prav zopern. Da se ga znebimo, položimo na več konceh sobe ali kuhinje režnje sveže čebule.

Nadležnih mravelj se prav lahko znebimo, če prepojimo vsa mesta, kjer se mravlje pojavljajo, z močno solno raztopino. Dobro je tudi, če okoli hiše nasujemo živega apna in ga polijemo z vodo.

Ultravijolični žarki (višinsko in umetno višinsko solnce) deluje pri človeku samo do pol milimetra pod kožo.

Kostanj je okusen in zelo redilen, le od sile težko prebavljiv. Občutljivi ljudje naj ga ne jedo.

Izpadanje las in prhljaj

prepreči samo znano sredstvo Voda iz kopriv. Lasje postanejo spet bujni, vrne se jim lesk in postanejo popolnoma zdravi, če jo redno dvakrat na teden uporabljate. 1 steklenica z navodilom stane Din 30.—. Po pošti razpošilja parfumerija Nobilior, Zagreb, Ilica 34.

Nepotrebnih dlačic

na obrazu, rokah, nogah, prsih itd. se z lahkoto, hitro in zanesljivo odkrižate z uporabo Erbol-praška. — To sredstvo takoj odstrani dlačice s koreninami vred in stane z navodilom Din 15.—. Po pošti razpošilja parfumerija Nobilior, Zagreb, Ilica 34.

Dopisna šola

Nemščino, esperanto in slovenščino poučuje pismenim potom Jezikovna dopisna šola na Jesenicah (Gorenjsko). Učnina nizka.

Zahtevajte prospekt. Priložite znamko za odgovor.

GROF MONTE-CRISTO

Nadaljevanje s 7. strani

Rodbinska grobnica Villefortov je bila zgrajena iz belega kamna v širikotni obliki; visoka je bila kakih dvajset čevljev. Znotraj je bila predeljena na dvoje: ena polovica je bila za Villefortovo rodobino, druga pa za Saint-Meranova. Vsak oddelek je imel posebna vrata.

Grobarji položijo obe krsti v desno grobnico. Ker so se cerkveni obredi vršili pred grobnico in ni bilo nikakega govora, se jamejo pogrebci razhajati. Ostali so le Villefort, Franc in najbližnji sorodniki, ki so prisostvovali poslednjemu dejanju pokopa.

Ko se je hotel Franc posloviti od Villeforta, ga le-ta vpraša:

»Kdaj se bova spet videla, gospod baron?«

»Kadar želite,« odvrne Franc.

»Čim prej, tem bolje.«

»Na razpolago sem vam, gospod; ali vam je prav, da se skupaj vrneva?«

»Zakaj ne!«

Tako sta se Villefort in Franc odpeljala skupaj v istem vozu. Doma povabi kraljevski prokurator svojega gosta v zasebni kabinet, mu ponudi stol in ga resno ogovori:

»Povedati vam moram, gospod d'Epina, da je bila pokojničina poslednja želja, da se Valentina čim prej poroči. Znano vam bo, da je markiza Saint-Meranova zapustila vse svoje premoženje svoji vnukinji; notar mi je še včeraj pokazal oporoko...«

»Oprostite, gospod,« odvrne Epina, »bojim se, da za gospodično Valentino spricho velike žalosti ne bo primerno misliti zdaj na možitev; ali ne bi...«

»Valentina,« ga preseka Villefort, »si ničesar ne želi gorečnejše, kakor da izpolni poslednjo željo svoje babice; če bi bila kakšna zapreka, smete bili torej mirni, da je z njene strani ne bo.«

»Z moje prav tako ne,« odvrne Franc. »Dal sem besedo in bom srečen, če jo bom mogel izpolniti.«

»Po tem takem bi bila stvar v redu in lahko pogodbo še danes podpisemo.«

»A žalovanje?« oporeče Franc obojavljaje se.

Solnne pege

in druge nečistosti na obrazu prizadevajo ženskam velike skrbi. Če se jih žele v najkrajšem času iznebiti in dobiti krasno, čisto in belo polt, naj uporabljajo originalno Holandsko mlečno kremo. Uspeh se opazi že po prvem dnevu. 1 lonček z navodilom stane Din 15.—. Po pošti razpošilja parfumerija Nobilior, Zagreb, Ilica 34.